Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера дена ◆ ШОАТТА, 29 ОКТЯБРЬ, 1983 ШУ. ◆ № 130 (6852). ◆ Мах 3 кеп.

«ПРАВДА» ЯХАЧА ГАЗЕТО ДАЬЧА ХАТТАРАШТА Ю. В. АНДРОПОВА ТИЙННА ЖОПАШ

Хаттар. Мишта латт гІулакхаш Европе ядерни ракеташта довзуа оттадарах Женеве еча советско - американски переговорашка? Миччча тайпара баьккха а дІахьалхашкахьа гІа баьккха бий цига?

Жоп. На новкъа диле а, барт баргахьа цхьаннха гІа баьккхабац переговорашка. Цига хьалха лаьтта тушиновц ситуаци латт. ГІулакх ишта хІана латт, хІанз дика кхетаду, хетаргахьа, кхыметтел эггара цунна мутІахьа болча США союзникаша а, дукхьала блока барт бохабе ца лоаш юхагІерт уш цу дешнашка мукІарлю дара.

Переговораш ейн даттача шин шера шеко хила йиш йоацаш дІагойтад Советски Союзо Европана тІера ядерни кхерам дІабаккхаре, вай континента а дерригача дуьнен а кхерамзле чІоагІъяра де мел дезар де лю кийча хилар. Вай тийпнача предложенеша чулоац де йиш йолча гІуланхий шерра диапазон: гаьнна яхара низ юкъера бола ядерни средстваш чІоагІа кІеагьяргера тактически дар санна, ишта гаьнна дахара низ юкъера бола герз а Европера дерригадІадеккхаре кхоачаш. Цар чулоац Советски Союза а цуй союзникий а США а малхбузеневропейски паччахьалкхений а — цхьаннее а хьаштаяна зенна хургбоаца шинна оагІона ма эшшара бола барт бара хиланза ярІйоаца элементаш.

ТІехххьарча хана дукха заявленеш ю Вашингтоне США а барт бе лоаш я, хІаьта уж переговорашка чІоагІа гибкость хила а йолаенна яхаш. Вай лаьрххІа анализ яьй цу ерригача заявленешта а американски делегаце Женеве дувцараш а. Тахкача гучадаьннад, американски гибкость хеберал тІехйоалаш ца хилар. США лаьца никъ хувцалуш бац: Европе керда американски ракеташ оттаярца тІема гІулакхашта Советски Союзал тІех хила гІертар.

Переговорашка прогресс хургхиларга шеко а йоацаш, логдоахилга ац, США ше лаьцача Советски Союзага шийй гаьна дахара низ юкъера бола ядерни герзаш кІезигдайта я, хІаьта США а КъулбаседаАтлантически договорага гІоллерча цар союзникий дараш а совдаха лаьрхІа йолча реалистически йоацачеш цхьан оагІона гІойленна йолчеш позице тІара ялалца йолча хана.

Хаттар. Барт вІашагІкхетара йола торонаш вІаьха а йоацаш я хІанз?

Жоп. Из эггара хьалха дІахо США лоацаргйолча позицега. ЦІенхаштаччча къамьлашта уж кийча хиларга тьехка хургда. Советски Союз барта дахара дола намкъаш да лехаш соцаргйолаш ац. ВІашагІкхийттача Штаташа шоаш лелаечча гІулакхашца барт хила йиш йоацеш хьал оттаделца.

Вай дийла лела а яьй хІана дела а ю хоадам болаш йола решенеш лехара дакъера гибкость, амма из лелаю вай цхьан хІаманна тІера а ца доалаш, вешта аьлча, вай хьадех гаьна дахара низ юкъера болча ядерни герзий дакъера вийсхо Европе тІраха ца яр. Шинна а оагІон доалахьарча цу герзий боеприпаш чІоагІа лохбе йиш я, хІаьта лохбанза барт а бац, амма из хІама де деза цар низий соотношени хувца а ца хувцаш.

Цо йоах, цкъа-дале, Европе керда американски ракеташ дІоттае йиш яц, хІана аьлча цо НАТО гІойле йолаш чІоагІа хувцаргьяр ерригна тІема - стратегически ситуаци. ШоалагІа-дале, цу оагІорахьа а воих оагІорахьа а лархІанза даргдац гаьна яхара низ цхьатарра бола ерригна ядерни средстваш, цхьанкха хІама юкъере а ца доакхаш.

Из дош дехка бокъо а йолаш хьадехача хІаманна тІерадаргдац вай. Амма цу тайпара принципиальни оттадеча деша гома чу вай, цІаьнха а их яз, гибкость а конструктивность а гойт. Цу правительство гІа вай кхы а дергдолча гІулакхех дувца йиш я тахан а.

Кхоалагар. Советски Союзо дІаьхьнад, хоаш долчча тайпара, Европера гаьна дахара низ юкъера бола ядерни герзаш дІаккхуьяргашта (ракеташ самолеташ) санна, ишта церна йолча боеприпашта а шинна а оагІон цхьан боераме хургдолаш кІезигде раьза я ше аьнна. Цхьабараша хетт, фу дергда Советски Союзо, нагахьа санна цхьан оагІорахьа СССР, шоллагІча оагІорахь Англеи, Францеи, ракеташ тІара боеголовкаш цхьан боераме хургйолаш вІаши нийсъеага Іалашдара, ракетий установкаш НАТО оагІорахьа йолаш ярал кІезигагІа хургйолаш шийй ракеташ кІезигъе еоаш моттиг нийслой?

Фуд хІаьта, вай-м из а де раьза да. Вайна новкъа хургдац дош ишта оттадеча. хІана укх сахьате английски францезски ракеташ тІара боеголовкаш мел я теркал а дар. СССР раьза хургьяр Европе башха совгІа эпламагІа йоацаш 140 СС-20 яхача ракетий установка шийй хилийта, вешта аьлча Англеи Францеи йоаш йолча гаьна яхара низ юкъера болча ракетий установкаш доккха кІезигагІа.

ШоалагІдар. Башха дукха ца йоацаш вай заявлени яьр, Европе шийй ракеташ дІа ца оттае США раьза хилар а юкъедоагІаш йола шинна а оагІонна мегарг йолаш а соглашени юкъой. Советски Союзо ше европейски зоне кІезигъеш йола ракеташ Малхбоалехьа дІа а ца оттаеш, йохаергхиларах. Укхаза а цхьабараашта хет: европейски дакъа тІара ракеташ дІаккхарца цхьана шийй малхбоалехьарча районашка уж жамо йола тІехьагІа Малхбоалехьара Малхбузехьа мехалхьа тарлуш йола ракеташ оттаергйий-хьогІ СССР, аьнна?

Цхьанкха цу тайпара кхерам болаш бац. Амма цу хьаньехьа цхьанкха а шено ца хилийтара лоацца аргда аз: нагахьа санна Европера ядерни гера кІезигдарах йола соглашени юкъой, из чІоагІъеннача хана денз СССР Малхбузехьарча районашка дІа ца уиттаеш соцаргья СС-20 яха ракеташ. ХІаьта вай цу тІара дарг а даа, нагахьа санна азиатски регионе стратегически ситуаци дикка хувцаенна моттиг ца хулс. Из да эггара хьалха, аьнар аьннача хургда, нагахьа санна США СССР территоре малхбоалехьарча дакъа тІа кхача йиш йолча моттигашна гаьна дахара низ юкъера бола ядерни средстваш ца оттайой, яхилга.

КхоалагІдар. Цхьайолча хана оал, кІезигьечул тІехьагІа хІара оагІонго гаьна дахара низ юкъера, болча ядерни гераз 300-нел совгІа йоацаш носителаш юхейисара хьакъехьара вай предложения, геттара чІоагІа цу тайпара гаьна йолча американски авиационни средстваш кІезигъеш хІама да, аьле.

США эшашагІа хилийта лерхІаш дац вай, нийсагІа алара дагадохийта доагІа юкъерча радиусагІа лела советски самолеташ США территорега дІаккхача могаргдолча яхьча мехкашка ца латте а.

Цхьабакъда, укхаза кийча да вай кхы тІа а гибкость гойта: СССР-ая НАТО-нек цхьатарре йола, вІаши гІойле йолча дуккхала диапазоне юкъерча боераме гаьна йоалхача самолетий носителий боераваш оттаде. хьалхагІа вай яьхачоа хаьдда тара боеваш а лоача хилба из. Цу боарамий хаьддача лоархІамий хьакъехьа барт бе а хІаьта ишта кІезигъеш йолча самолетий состав нийсъе а йиш яр.

Женевски переговораш дІахо яха йиш йоацаш сайцачара кІалхара яха моттиг йолаш я. Цунах пайда эца мара безац. Шинна а оагІонна пайдане хургдолча тайпара барт бе бокъонца безам болаш США хилча, соглашени кийчъе дукха ца эшаргьяцар.

Хаттар. Малхбузехьа цхьаболчар дувц, шийгара дика гІулакх гойтара порядкагІа Советски Союзо ше къаьстта Европера шийй ракеташ кІезигъе мегарьяр, яхаш. Фу аргда Іа цу хьакъехьа?

Жоп. Бакъда, вайна доьзаш да цу тайпара тІахьехамаш. Цхьайолча хана уж ду Европера маьнар лорабара бокъонца йоакхо еш болча наха а.

Вошшара дика гІулакхаш дІагойта эшаш Ійнадац вай. Переговораш толаме чакхъяхара ца могга дикагІдола хьалаш хьадара вай оагІонгахьара даь гІулакхаш кІезигга дац, цу дакъе воаш къаьстта даьраш а долаш.

Дагадохийтаргда аз, СССР о цхьа шуй ах шуй хьалха шийй европейски дакъа тІа гаьна дохара низ юкъера бола ядерни герзаш дІадоарккадара мораторий юкъейсалаяр. ХІаьта тайп-тайпара доаццараш дуаце а. из мораторий лерргагІа кхоачашъеш я. Ракеташ кхы тІа дІашийсъелга соцадаьдар Уралал дехьагІа а — цигара Малхбузеи Европа мехкашка уж кхача йиш йолча районашка а.

Цул совгІа, переговораш еш латтача юкъа, Советски Союзо Европерча герзашта юкъера юхаьхал гаьна дахара низ юкъера бола массехк итташ шийй ракеташ. Таханарча дийнахьа серийта юкъера цІенъаь дІаьхай хьалхагІа европейски зоне йоарихаь хиниа а. укхаза аза доагІа, гаьна дахар СС-20 яхарел кІезигагІа доагІа, хІаьта боезарйда мощность царех дукха совгІа йолаш йола а СС-5 яха ракеташ.

Цхьан оагІорахьарча порядкагІа гаьна кхетар юкъерча боераме дола шийй ракеташ кІезагъе яхаш СССР тІахьехаш бараш ца кхеташ хила тарлу, бокъонца вай яз деш долгах. Цхьабакъда, бокъонца долаш дола хьал США правительствана а НАТО кхыча мехкий правительствашта а дика хоаш да. Цар, бакъдар аьлча, бокъонца долаш дар шоай халкъашта къайлаххуьъ, царга доацар а дуиц.

Цу цхьан хана Вашингтон тІатеІІа йоала гаргтарча хана Малхбузен Европе шийй «першингаш» тІъамаш доала ракеташ дІаоттае йолаяргa гІулакх кхоачаде. Нагахьа санна Советски Союзо цхьан оагІорахьарча порядкагІа шийй ракеташ дІахо кІезигъяьяр аьнна цу тайпара ракеташ дІашийсъярах США юхалла кийча хилара хьахьехьа гуш цхьанкха а хІама дац. Дерригача гІулакхана хьахьонхар кхыча тайпара да. Цудухьа шийй кхерамаленнеи шийй союзникий кхерамзленнеи ше даргдола хІама Советски Союза ше йиш йолаш а дергдолаш а яц.

ГІулакх кхыча тайпара хургдар, нагахьа санна дІахьайнаьча ханашка Европе шийй ракеташ дІашийсъярах США юха а яьча. Цунца цхьана переговораш дІахо яхьаран шинна а оагІонна гІойле хургйола решенеш лахаран йола торонаш а хилча. Тахкха вайна могаргдар хІанзахьа а СС-4 яха вохй ракеташ (хІаьта уж вай 200 совгІа я) кІезигъе доладала а 1984—1985 шерашка уж дІайоахилга чакхдакха а. ХІаьта нагахьа санна, вай дуккхаза яьхача тайпара, нийсхон ларда тІа Женеве соглашени е вІашІтІехьдаьлгІа, тІаккха, кхетадеш ма хилла, дІадоаккхаргдар хІаьи йолаш йолча СС-20 яхача ракетий дикка доккха дакъа а.

Хаттар. Малхбузехьарча мехкашка оал американски ракеташ оттае йоластча переговораш нердача тайпара дІайолалургьа кхы а пайданегІа хинна дІа а оттаргья. Мишта лархІа доагІа цу тайпара хабараш.

Жоп. Американски ядерни ракеташ Европе оттаяра духьала малхбузеневропейски халкъаша лоаттабу къовсам юхатохара лаьрхІа бувцаш бола цІена салаш ба уж.

Укхаза бокъонца кхетадеш хила деза: Малхбузен Европе керда американски ракеташ оттаяро хІанз Женеве еш йола переговораш кхы дІахо яха йиш йоалача кхоачаергья. Воих оагІорахьара аьлча, женевски переговораш дІахо яхьа йиш я, нагахьа санна США ракеташ бокъонца дІаоттае ца йолалой.

«Электроприбор» яхача грозненски заводе Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара баха ма боаттІара накъабахара тІехьа социалистически ях йоарианьй. Доккхий толамаш доах укхаза коммунист Сальников Виктор керте латтача бригада коллективо. Нердача системагІа — наряд йоацача методагІа болх беш бригадо тІехьарча хана къахьегама овсарле 24 процент лаккъьй.

Заводе ишта дика къахьегаш ва хьалхалатта токарь коммунист Некредин Михаил а. Из иттлагІча пятилетка ударник ва, шийй дийнахьера нормаш 40—50 процент тІехкхоачаш ю цо.

СУРТАШ ТІА: 1. В. Сальников (аьттехьарвар) бригада членашца С. Красильниковцеи Г. Дорошенкоцеи; 2. Хьалхалатта токарь М. Некредин.

З. БАТЧАЕВА суртеш.

«Ленинан некъ» яхача республикански газета Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота елрах дола

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума УКАЗ

Къахьегамхошта коммунистически кхетам луча, халкъбоахама планаш социалистически декхараш кхоачашдаре, уж оарцагІбоахача хьинаре дакъа лацарахи эггара хьалхара номер араьяннача дийнахьа денз 60 шу дизарца дувзаденнеи Нохч - ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла «Ленинан некъ» яхача республикански газета.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

гор. Грозный,
1983 шу, 27 октябрь.

«Сердало» яхача республикански газета Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота елрах дола

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума УКАЗ

Къахьегамхошта коммунистически кхетам луча, халкъбоахама планаш социалистически декхараш кхоачашдаре, уж оарцагІбоахача хьинаре дакъа лацарахи эггара хьалхара номер араьяннача дийнахьа денз 60 шу дизарца дувзаденнеи Нохч - ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла «Сердало» яхача республикански газета.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

гор. Грозный,
1983 шу, 27 октябрь.

РЕСПУБЛИКА ИНДУСТРЕ КОТАЛО

Нохч - ГІалгІайчен индустре болхлоша, КПСС XXVI съездан цул тІехьагІа эшначча КПСС ЦК Пленумийн решенеш кхоачаш а еш, шерре социалистически ях йоаржавай дерригача халкъа цІейна Сийлахь - боккхача Октябра дезача денна сийленца накъабехара. Цар какал дий ди ьалза, 27 октябре, кхоачашъяь продукце маьхала шикзарем иддаьдей дукхагІа дола тайпаш кьодареи итт бетта план.

Республикера дукха участкаш, цехаш, предприятеш къахьегаш я ноябрь бетта календарегІа.

Ханал хьалха итт бетта задани кхоачаш а еш, Даьтенна совгІат кийчдаьд межкдаьттахоша, машинашъераша, гІишлои индустре болхлоша, зьуна, биохимически, айгача, кхачан, кхы цхьадолча доакъой болхлоша.

Дуккхача тайпаех дола халкъа эша товараш арахецара итт бетта задани а тІехкхоачашъяьй, тоалуш латт цар дикал, совнха укх хана арахийцарел дукхагІа арахийцад уж товараш.

Толама кхоачашъяьй къахьегама овсарле лакхьяра паци а. Республикерча производствени объединенеша, промышленни предприятешка балхаш дене да Іилма - технически прогрессана карагІдийнараш производствана юкъекхувлара, къахьегам вІаштІехьбаккхар эрга а даьикта тоадере, къахьегама дисциплина чІоагІъяра, бийдап, материальни доагора - энергетически ресурсаш кхоара.

Республика ерриге индустри хьанийцача дикка кІезигъенний зехьа йоаш хиене балха да, кІезигбенноб дІа-хьа бувзаш хувцалуш хинна болалой. 1983 шера кІс бетте кхоадаьд 5,3 эзар тонн Іаьржа металл, 5,7 эзар тонн цемент, 1,4 эзар кубически метр кьун материалаш.

Сийлахь - боккхача Октябра 66 шу дизара сийленца накъабахара шоай хьинар кхо ца дие къахьегама ерригенй участкай, республика индустре болхлой дег тийца ба цхьайтталагІча пятилетка кхоалагІча шера ерригача нефтерча хьокхамий пламн тІайца социалистически декхараш тІехкхоачашдергхиларах.

ІИЛМО ПРОИЗВОДСТВАНА ГІУЛАКХ ДУ

Селхан Грозне КПСС Нохч - ГІалгІай обкома партийна дешара ЦІагІа хилар М. А. Суслова цІерагІча Ростовски университета ректор СССР АН член - корреспондент Ю. А. Жданов председатель а волаш йола лакхерча школа КъулбаседаКавказа Іилман Центра Совета Президиума выездной заседани. Лоаца къамаьл а даь, заседани хьийхилдар КПСС ЦК члена, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома хьалхарча секретара А. В. Власова. Заседане дакъа лаьцар вузий, доакъой Іилма тохкама институтий Іилманхоша, промышленностех юрта боахамех балхахоша, партийни, советски, комсомольски, профсоюзни организацей викалаша.

Балхьан доаццаш дацар из заседани ара вай республика столица хержар. Массехк шу хьалха укхаза хилар лакхерча школа КъулбаседаКавказа Іилман центро хьинаре дакъа лоацаш НГІАССР производительни низаш дегІаахара хетаяь конференци.

Конференце рекомендацеш кийчъяра а кхоачашъяргаІ Іилман балхахой юкъеозаро йиш хилийтар республика экономически а социально а дегІаахара йІаьхача хана йола перспектива белгалъе, общественни производства эффективность лаккъяра, болх беш йолча предприятешкара техника керда йоаккхилген церна реконструкци елген сихдара, къахьегама овсарле лаккъяра де дезараш белгалде.

Даьраш дукха да, амма кхы а дуккагІа да де дезараш. Духхьала цунах дийцар селхан шийй доклада тІа парте Нохч - ГІалгІай областной комитета секретара В. И. Дмитриенкос а къамаьлаш даьча заседане дакъа лоацаш хиннача Ю. А. Жданова, «Грознефть» объединене генеральни директора заместителя В. И. Коновалова, технически Іилмай кандидата ГрозНИИ директора С. Н. Хаджиева, лаьттан ченашка кІоаргга доалача доагорах пайда ийбара Къулбаседа-Кавказа управлене начальника А. А. Аветисянца, геолого - минералогически Іилмай доктора, профессора, академика М. Д. Миллионщикова цІерагІча Грозненски мехкдаьтта института проректора Ю. А. Стерленкос, «Грознефтеоргсинтез» объединене керттерча инженера В. Н. Асламова, биохимически завода керттерча инженера А. А. Кухоренко, экономически Іилмай доктора, профессора, Л. Н. Толстоя цІерагІча Нохч - ГІалгІай паччахьалкхен университета ректора М. Н. Павлова, НГІАССР юрта боахама министра М. А. Арбиева, СССР АН член - корреспондента, профессора, Ростовски механикаи прикладной математикаи Іилма-тохкама института директора И. И. Воровича.

Къулбаседа - Кавказа Іилман центра Президиума выездной сессе къоабалбир керттерча дакъе республика Іилман а производствени а коллективаша бах Нохч - ГІалгІайчен производительни низаш дегІаахара хетаяь хиннача конференце рекомендацеш кхоачашъяр тІаберзабаь болх.

Терках тІалостабаьб Кхачан программеи доагора-энергетически программеи кхоачашъяра, агропромышленни комплекс дІахо дегІайоалаяра, минерально - бийдала база шеръяра, кхыйола актуальни халкъбоахама проблемаш къоастаяра тІаерзадаь кхы а кІоаргагІа дола тохкамаш даьза дарг ца хилара.

Грозне хиннa Къулбаседа-Кавказа Іилман центра Совета Президиума выездной сесси КПСС XXVI съезда а КПСС ЦК июньски (1983 ш.) Пленума а хьалхашка уттадаь декхараш кхоачашдара тІаерзаяь а йолаш дика хиннаьяр.

Заседане балха юкъе дакъа лаьцар НГІАССР Лакхехьарча Совета Президиума председателя Х. Х. Бокова, республика Министрий Совета председателя М. А. Керимова.

ТОРЖЕСТВЕННИ СОБРАНИ

Селхан Грозне кепайоаззон ЦІагІа хилар «Ленинан некъ», «Сердало» яхача республикански газетий хьалхара номераш араяьннача дийнахьа денз 60 шу дизара хетаяь торжественни собрани.

Собрани хьайийллар КПСС Нохч - ГІалгІай обкома секретара М. О. Бузуртанова. Цул тІехьагІа цо республика Лакхехьарча Совета Президиума цІерагІа дІаелар газеташта ення Нохч - ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамоташ.

Газеташа 60 шера баьча накъах лаьца къамаьлаш дир «Ленинан некъ» яхача газета редактора Ю. А. Айдаева, «Сердало» газета редактора О. Б. Гадаборшева.

Газета коллективашта лоаца боаккхаш, моаршала адресаш совгІаташ душ къамаьлаш дир Нохч - ГІалгІай АССР журналистий Союза правлене председатела, «Грозненский рабочий» газета редактора Д. К. Безугле, НГІАССР телевиденеи радиовещанеи йолча паччахьалкхен комитета председателя С. М. Лагутина, ВЛКСМ Нохч - ГІалгІай обкома хьалхарча секретара Г. Х. Эльмурзаева, кхычар.

Редакце цхьаболча болхлошта парте обкома, Нохч-ГІалгІай АССР журналистий Союза, культура болхлой профсоюза обкома сийлен грамоташ елар.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

Нохч - ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо шийй аргІанарча заседане дийцар «КПСС XXVI съездо, КПСС ЦК июньски (1983 ш.) Пленумо дІа ма деххара къахьегамхошта интернациональни кхетам луш халкъа депутатий Наурски района Советаша беча балхах».

Партийни организацеша кулгал а деш халкъа депутатий районни, дуккхача юртий, станични Советаша беш бола болх бІарча хьийцача дика хилар белгалдаьккхар. Лакхехьарча Совета Президиумо терхам тІабахийтар цу лоархІамеча балха тІа долча цхьадолча кхоачамбоацараашта.

ЦхьайтталагІча пятилетка задании толаме кхоачашъяра района массе Советаца бееза пайда эцац дуккхача къамий викалех латтача коллективей политически, къахьегама хьинарах.

Бахархошта интернациональни, патриотически кхетам балара болх ледара бу дуккхача культпросветучрежденешка.

Правови пропаганда вІаштІехьъяккхара тІехьа, кхензабарашта юкъе бокъонаш телхаяр хургдоацаш беча профилактически балха тІа, социалистически законность, правопорядок чІоагІъяра тІехьа дукха кхоачамбоацараш да.

Къахьегамхошта, бахархошта интернациональни, патриотически кхетам балар вІаштІехьдаккхара дакъе кхоачамбоацараш нийслу, из кхетам баларца ювзаенна решенеш, мероприятеш чакхъяхара райисполкомо, юрта, станични Советаши массе хана лерттІа тІахьожаш ца лоаттабарах, царех цхьаярраш формина чакхйоах, цар бала беза пайда лац.

Лакхехьарча Совета Президиумо, халкъа депутатий районни, юртий, станичнай Советий исполкомашка хьадийхар: къахьегамхошта коммунистически кхетам балара болх кхы дІахо а тоабар, дуккхача къамий викалаш чубоагІача къахьегама коллективашка интернациональни кхетам балара болх кхы тІа а лакхбар, из даим дІабахьар, цу коллективашка доттагІала, вІаши лархІара а телара а, дисциплина чІоагІа хилара хьалаш хьакхоллара, из ларде а лувцаш къахьегамхой политически, къахьегама хьинар айдар, пятилетка заданеш толаме кхоачашъе уж оарцагІбахар.

Президиума заседане дийцар «Республика предприятешка, организацешка къахьегама дисциплина чІоагІъярах дола законодательство кхоачашдечарча кхоачамбоацарех «белгалдаьккха дола дош а дуккхача къахьегама коллективашка балха ха йоаярца, балха тІа кадраш хувцаяларца къовсам ледара лоаттабелга, дисциплина телхаераш лерттІа бехктокхаме озац, из бахьан долаш доккха эзехуя производствана. Дукха нарушенеш хиннай Назрановски трикотажни фабрике, нога гІирс беча Грозненски фабрике. Нохч-ГІалгІай гІишлои управлене, ишта кхычахьа. Къахьегамах дола законодательство телхадеш моттигаш нийсъеннай Урус - Мартановски районна «Красноармейский», «Герець» яхача совхозашка, Аргунски АТП, «Госкомсельхозтехнике», «Наурский» яхача комсаш лелаечa совхозе, ишта кхычахьа.

Лакхехьарча Совета Президиумо райгорисполкомий терхам тІабахийтар, къахьегамах дола законодательство тІера ца боадаш кхоачашдарах бола бойхама кулгалхой бехктокхам цар ледара лакхбеш хилара.

Цу хьакъехьа тІайийцача соцам тІа НГІАССР Лакхехьарча Совета Президиумо декхарийла йир халкъа депутатий городской, районни Советий исполкомаш къахьегамах дола законодательство мишта кхоачашду, граждании бокъонаш мишта лораю хьожаш тІехьожам лоаттабара закона юкъашта еннача бокъонех дикагІа пайда эца.

Цу дакъе эша рекомендацеш еннай республика министерствай, ведомствай, предприятей, организацей кулгалхошта.

* * *

Лакхехьарча Совета Президиумо иштта дийцар «Дукха бераш долча наноша учет лелаеш, уж совгІаташ дала оттабеш Ачхой-Мартановски района халкъа депутатий Совето беча балхах» дола дош. тІайийцар боагІаш бола соцам.

* * *

Лакхехьарча Совета Президиумо тІайийцар общественно - пайдане болх ца бечарна духьаьлара къовсам чІоагІбарца бувзабенна соцам, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС «Къахьегама социалистически дисциплина тоаяра болх чІоагІбара хьакъехьара» соцами цу дакъера бола парте Нохч-ГІалгІай обкома XI Пленума соцами кхоачашбара тІаерзаь мероприятеш чІоагІйир.

Комсомол хьаянь 65 шу дузаш

ПАРТЕ ХЬИЙХАЧА НАЬКЪАГIА

Тахан 65 шу дуз Ленински комсомола. Из хьахнний вай мехкна пролетариато шийн классан моастагIашца тIа-гIертта къонсам лоаттабьча 1918 шера. Цу хана дена Коммунистическа парте хьехам тIара ца йоалаш хьенача цо сий доле никъ баьб. Цун байракха тIа хIанз лен кхоъ Ленина, хIаьта ишта Октябрьски Революцеи шинъ ЦIеча Байракхен ордеаш. Ишта мах баьб партен паччахьалкхепон вай мехкарча кагийча нахен мехкарашен шоай низ, хьакъал, вахар ца кходеш СССР дегIаухаш, моастагIашца латаш хиннача эггара чоалханеча этапашка хьийгача къин.

ХIанзара цIей деэдалехьа массехк ди хьалха кердача традицегIа сийлахь - воккха баьчча ваьча городе Ульяновске революционни Сийлен Ерригсоюзни вIира дIадоладелар. Кагирхошта бокхагIбарий сий дола гIулакхаш дIадовзийтара боккхача лоархIаме да вIашагIхетар.

Шоай заман мул боаккхаш ба цхьа бIаьи ах бIаьи эзар сагах летта Нохч-ГIалгIайчен комсомольцаш а. Цхьей биографи цо хьайолаьй 1920 шера 18 апреле дена. Къаьнача промыслашка, машиннаькъа станце, мехкдаьтта чакхдоахача заводашка, кхычахьа хьахиннача РКСМ хьалхарча ячейкай ларде цу шера сентябрь бетта окружной конференци чакхъялькхар. Кlеззига тIехьагIа кагирхой союза юкъебаьккхар ГIалгIайченереи Нохчийченерен къонабараш.

Республика комсомоло хьинар а денал а гойтар контрреволюционни бандаш, кулацки элементаш юхаеш лоаттабаьча къовсамс, шоай низ дIанхоачар дир болхлой классан къеча ахархоштен юкъера барт чIоагIбар, культурно-сердалой болх боаржабар духьа.

Хьалхарча пятилеткай шерашта йиццургйоаца оагIоаш юкъейихьар къонача къахьегамхоша. Отталь задаеш ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа лоаттабаьча болама эндьовзахар 250 кагирхой бригадаш чувоагIаш хиннайс эзар оIамсаги йоIи. ТIехдикача къахьегамхой М. Мурдаева, И. Клейменова, Н. Ампукаева цIераш вай республике меттел цун довзол арахьа а йовзаш яр.

1934 шера вайцига шерра баьржабар лакха хьоккамаш кхедара бола болам. Из дIабодабаьраш яр Грозненски района ЦхьоалагIча Мая цIерагIча колхозера Г. Величко, Урус - Мартановски района «Путь Ленина» яхача колхозера А. Гучигов, Шаьла райноера Д. Сулейманов херте лаьтта комсомольско - кагирхой бригадаш.

ШоллагIча пятилетке вердача тайпара социалистически яхь хьахилар — стахановски болам. Цу башха-дикача гIулакхо юкъеэзар итташ эзараш бола комсомольцаш кагирхойи.

Бакъда, социализма моастагIаша гаьна далийтанзар советски наьха маьрша вахар. Шоай даьшца, даьданица цхьан мугIаре дIа а этта, тIема, Iоанкала наькъа Iазац ловш хилар 1941—1945 шерашка кагий нах санна, мехкарий а.

Кагирхой дегашка даим яха юсаргья Советски Союза Турпалий Нурадилов Ханпаший, Заболотне Ивана, хIаьта ишта летчика Мальсагов Ахьмада, лора Тутаева Асета цIераш. ТIом дIаболабенача алхха хьалхарча шин шера шоай лоIамагIа 18 эзар ВЛКСМ член фронте вахийтар Нохч - ГIалгIайчено. Царех дукхабарашта Даьхе бехьан шоай вахар дIаделар, дийна бисарий наькхош тIа лепаш я пачхаьалкхен орденаш медалаши.

ТIом чакхбаьнначул тIехьагIа бохабаь улла мохк юхаметтаоттабе доладелар советски халкъ. БоккхагIчарна юхе дIа а этта, хьинар шолхен кхолхен довхаш къахьегаш бар кагирхой а. Цар доккха денал гойтар дукха Ерригсоюзни а республикански а ударни гIишлош хьалъяча.

Ишта, парте шийна хьалхашка оттадаь моллагIа дехар аьттоца чакхдоаккхаш хьабаьхкаб республика комсомольцаши кагирхойи ерригача пятилеткай шерашка а.

Къаьстта чIоагIа даьржадар цар яхьа боламаш иттлагIча пятилетке. Цар керттера дешна яр «Эффективностеи дикален пятилеткана — кагирхой хьинари кхоллами» яхаш. Ткъаь комсомольско кагирхой бригадои эзар совгIа волча ВЛКСМ членои ханал хьалха шоаш пхе шера задаеш кхоачашъяь яхарех хоаяш дир. Царна юкъе яр СМУ-2 Социалистически Къахьегама Турпала Ш. Хадживева, Наьсарен ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» заводерча СССР Лаккехьарча Совета депутата М. Дзармотова, Ведевски района ХХII партсъезда цIерагIча колхоза Н. Зелимхановас кулгалду бригадаши звенош. ХIаьта къаьстта къаьста нах хьанийнача эггара лакхагIа дола хьоккамаш даькар «Красный молот» заводерча газоэлектросварщикчас С. Умалатовас, ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» заводерча токара ТI. Халгуева, «Чечингсельстрой» треста ПМК-820 бригадира А. Заирнева, Карабулакски химреагентий завода аппаратчика П. Храмова, дукхача кхычар.

1975—1980 шерашка республико ударни комсомольски гIишлош хьалъеча хьожавир эзар гергга саг. Уж къахьегаш хиннаб Москве Олимпийски комплекс, КамАЗ, «Ростсельмаш», «Атоммаш», БАМ санна йола лоархIаме объекташ хьалъеча, хIаьта царех хIанз а йистенлаьза ераш чакхйоахача тахан а тIехьа шоай мул боаккхаш а ба.

ХIанз чакхдоалаш латт пятилетка юкъметтера дола кхоалагIа шу. Берригa мохк, цу даькъе кагирхой а, чуйнна заводийн фабрикайн цехашка, совхозийн колхозийн кхашкеи фермашкеи къахьегаш ба КПСС ХХVI съезда, ВЛКСМ ХIХ съезда, мехка Кхачан программа, КПСС ЦК ноябрьсия (1982 ш.), июньсия (1983 ш.) Пленумий решенеш толаме кхоачашъяр духьа. Шовтъа эзар къона къахьегамхо ва «ЦхьайтталагIча пятилеткана — къонабарий ударни къахьегам, инициатива, кхоллам» яхача болама юкъеваха.

Шоай цIойна а къахьегама совгIаташ дахьаш накъаделад къона поехал. Эзараш ба шоай балха графикал хьалхабуларш, тIа-тIа дукхагIа хул пятилетка задаеш кхо шу чакхдалалехьа кхоачашъяь аха карагIдуларш. Цар яхьа талгIи дIахо кхы а чIоагIагIа айлургхиларех шеко яц. Къаьстта советски нах Кoтaлoн 40 шу дизара пакъабехара кийчо еш болча хана.

А. МУТАЛИЕВ,
ВЛКСМ обкома спортивни оборонно - массовни балха отдела заведующий.

Наьсарановски ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» заводе дика йовзаш я механически цехера мастер Орцханова Амина. Из горсовета депутат я, хьинаре дакъа лоац общественни балха юкъе.

СУРТА ТIА: А. Орцханова (аьттехьа) къамаьл деш я комсомольцашца, токараща Л. Барахоевайцеи, Н. Муцольговцеи.

•Вахаре денале никъ лувцарех

МУХЬ ДIАХЬОЧОА ТIАБУЛЛ

Дукха ха йоацаш со пайсвелар Наьсарановски СГПТУ-14 отчетно - хоржамий партийни собране. Доклад ювцаш къамаьлаш чакхдаьнначул тIехьагIа хоржамаш де эттар укхаза. Секретара кандидатура безгаьлькхачул тIехьагIа шига хинначарех цхьанне цун заместителалла харжа могавир къона коммунист Котиев Расой Беслан.

Цу училища кхыча денахарех мукъавалийта комсомола комитета секретарь из волта ховча сона хетаделар шийн керттерчунца цхьана из гIулакх а дIадаьха яккъала хургдац-хьогI цуша, аьнна. Са уйла ишта хиналале а из де шоай бокъо хиларна тIахиннача гIулакх цу тайпара дIадерзадир.

Собрани лачча цунца къамаьла деш цхьанхи цхьа хIама а хайра сона. Из дерригa дIадаьлча Беслан кхы тIа цу училища дажьа тIахьожама группа председатель а хиннавар. Из, оалаш ма хиллара, сед вIаштIехьо ларх Iа йиш йолаш деце а вахаре нийслуш да. Е вIамигача сага бехкагIа хиннад ала йиш йолаш а дац. Цун «бехк» сенах латт аьлча, из латт шийна тIадилла гIулакх цо боккхача бехктокхайца, кхоачашдеш хиларах.

Училища кулгалхоща дIа-юха дувцаш хайра бахьан алхха из долаш ер керда гIулакх цуна тIадиллалга а хIаьта юха ца воалаш из дIадахьа къона саг кийча волга а.

Беслан кхо шу хьалха училище балха оттача хана йоккха опе а, цхьайола вахаре опыт йолаш вар. Юкъера школа Карабулак яхача поселке чакхъяьккхай цо 1974 шера. Шин тиъаь шинъ шу даьлча академика М. Д. Миллионщикова цIерагIа Грозненски мехкдаьтта институт чакхъяьккхай. Прикладной геодезе инженера диплом хьайна из Карабулакски рудни йоацача гIишлои материалий заводе балха хьожаву. Укхаза маркшейдер волаш цхьа шу совгIа къахьег цо. ХIаьта 1980 шера СГПТУ-14 спецпредметех вола преподаватель а производственни дешара мастер а хул пох.

Дукха ца гови керда гIулакх а дика карадерзаде вIаштIехьдаьлар вIамигача сага. БархI класс а итт класс а яьнкха, училище лела уттача кагирхоел ше цхьа-ялх шу мара воккхагIа веце а юкъкъаьниа дела шин балха декхар бIубенна кхоачашде воларения из кастта училища дикагIболча преподавателех цаI а хинна дIаэттар. ХIаьта керттердар — дешархошка ше ларлIийта карагIдаьлар цунна.

Цунна цхьана общественни вахара пха эггара чIоагIагIа беттлуча хила гIертар комсомолеш. Цхьа шу хьалхи кагирхой тхьамада цох хилалехьа профсоюзна организаце председателя заместитель волаш а ха лекхар цо.

— Училище массаза яхар санна юкъера ларкIача шин бIаь ВЛКСМ член хул, — яхаш дувц Котиева. Юртара укхаза хьаухача кагирхоех дикка дакъа комсомоле доацаш нийсау. Царца хоза-дикка къахьег комитета секретара ше а активо а уж союза юкъеэзар, общественни вахарех къехкаш хургбоалаш хьалкхебар духьа. ХIаьта цкъаза цоан толашагIи болча нийсархой мугIарашка дIаоттаре царна новкъярле ераш даьйн воакоки хул. Ишта, дукха ха йоацаш училище вена цхьан кIаьнка да, са воI низагIа комсомоле дигав, яхаш тIатоIа бевам болаш вар воажака. Цу тайпара моттиг нийслача Беслан цхьа висац, из хьаллоаш училища директори Арапиев Юсапа, парторганизаце секретара Измайлов Алихана, кхыча бокхагIболча новкъосташа.

Собрани, политзанятие кхыйола юкъара мероприяти из иле а цу гIулакха алсамо шийн дакъа - юкъе ца хьош висац вIамсаг.

Районни больница хьалъеча гIулакхаш геттара эсала латтар. ВЛКСМ райкомо кагирхой тIахьийхар цу гIулакха оаргагIболара. Сиха группа вIашагI а елла, цига вахар Беслан, хIаьта вена цига дIахоаччаше а, бол бе а елла. Дешархошка нийсса къахьегаш хьавера ТIаккха из гуш бола училища бокхагIа бола преподавателаш а кулгалхой а, маьхера укхаеш еппа ца Iеш, дукха та хьалха дела биибенна из Iаьржа болх ца бича балахзар.

Вайна цу тайпара хила воагI-кх моллагIа вола кагирхой тхьамада. аьнна хеталуш дале а вахаре дIала ишта нийслуш хилац из. Беслана яр санна йола оамал йолаш къона волча хана деиз сеэт хилаэ из праз долаш хиларна вара дувза йиш яц. Цунга хьехнна шийн дегIаца сабар а вадел а долаш, нахаца Iовераевш бевзаш ва из. Цlаккха а «со» яхар санна йола уйла шийгара хьагучаллийтаац цо. ТIаккха из дерригa шин-шегIа хьахулаш доацилга хоуш да. Дезале, школе, институте, тIаккха къахьеге волавеннача хана деиз тIа-тIа чIоагI-луш хьесиай сагах бокъонца вола саг веш йола уж оамалаш.

— Болх тоабара, коллективера общественни вахар айдара тIаерзаль цо маьхера предложени ца луш атта ди дIадодац, — аьлар Арапиев Юсапа. Къамаьл ца деш цхьа собрани дIаяхийтац. Ишта, ер лакхе хьоахаь отчетно-хоржамий собрани дIахьош а, цо гулбенарий уйла чIоагIагIа тIахьар кагирхошта юкъе тайп-тайпара спортивни ловзараш доаржадара эша хьалаш ца хилара, коллективе башха-дика художественни самодеятельность вIашагIйоалла йиш хилара. ХIаьта цох даьцa ше дувцача хана гIулакх цхьан кога тIа даккхара тIаеравь хьалда предложенеш а елар.

Цхьаьнха цхьа масал доаладергда вай Аьхки Беслан отпуске волча хана гаьнна кхыча городе дIаяхазаш хинна цар училищера цхьа группа хьалхавала преподаватель воацаш йисар. Из шийна хайчачул тIехьагIа, коллективе хьа а пене, пиге ваха ше кийча волга дIахайтар цо.

Цхьан дешаца аьлча, коллектива цох а Беслан шийн коллективах а чIоагIа шоайла вIаши бIубенна ба. Цар массане яхачох, из Iовешше а общественни болх бара вича санна ва.

Ишта, хIара дийнахьа яхар санна вахар дукхагIа кхехнача хила гIерташ из вале а цхьаькха цхьа лаккхера дешара заведени ямкха ларкIад. ХIанз из заочно дешаш ва юрта боахама вола экономист хилар духьа. Из а цунна вахаре накъадаргдолаш хIама да.

Беслана пос Расоси цун нанас Шапиlатен шин воIи пхи йоIи хьалкхедаьд. Къонгаша шиние а Грозненски мехкдаьтта институт чакхьякхай, мехкараша массане ларкхIан юкъерен дешара заведенеш ьяхай. Берригаш хьаьнала маьрша къахьегаш ба. Расо шийхо шу хьалха веннав. Ер материал кийчьеш из хьалха «Сердало» хьинар дола штате воацa корреспондент хинилга хайча чIоагIа дика хийтар сона. хIаьта укх деношка 60 шу дизара юбилей ельергйолча тха газета тIа Беслаах дувлача материалах цар дезала дега гIоа хургья аьна хет тхона. Цох а хила тарлу тха газета хьинаре гIонча.

С. МАЛСИГОВ.

ДОАГА ДЕГАШ

Дикача толамашца накъабаьхкаб комсомола 65 шу дизара «Грознефть» объединенера комсомольцаш. Цу хьалха республикера берригa комсомольцаш тIахьийхар цар комсомола цIейна лерттIа накъадехар духьа шерра социалистически яхь йоаржае, аьнна. ХIаьта объединене из хила ма йоагтIа вIаштIехьъяккхара эша хьалаш дакхеллад, къовстадир котало яьнкхачарна дургдола совгIаташ.

Объединенера 29 комсомольско - кагирхой коллектива дегаш айденна тIайийроар балха. ДукхагIчар тIехкхоачашйора дийнахьара заданеш, къаьта гуш дар социалистически яхьо мел лакхйир къахьегама овсарле, цо гучаьккхар йолаш кхина торомаш. КIира цкъазла балха итогаш йора. Яхье хьалхалаттарий цIераш цIеча шаькъаца язйора молнеш тIа, пенгазеташ тIа.

Ерригача юкхьанцарча комсомольски организацешка хиннача собранешка дийцар комсомольско - кагирхой коллективай толамех, даиза дисарех. ВЛКСМ 65 шу дизара сийна хетаьча мероприятех. Iалаьмате чIоагIа теркам тIабахийтар кагирхошта коммунистически кхетам баларца дувзаденнача дешашта. Ала деза, цу гIулакха комсомола комитето а ерригача активо а даим йоахкo ю, аьнна.

Объединене шерра баьржаб хьехамчий болам. Производства ветеранаш, дикагIа бола болхлой къоначарга бIарглокхаш, царца шоай йоккха опыт намаьрна екъаш, вахаре нийса наькъаш хьехаш ба. Каст-каста хул объединенерча коллективашка комсомольски сайренаш, цига бе-беча ноахалий вилалаша шоай дагардар дувц. Ишта, 27 октябре Старогрозненски бурувтохара балхий управленера комсомольцаш, кагирхой вIашагIнхийтта хилар тIема а къахьегама а ветеранаца И. Н. Сафоновца, объединена къаьнагIа болча болхлоца З. Н. Соловьевайца, К. М. Ковалевва. Цар хIаране вахара наькъага хьежача, хи тIадама чу малх гуш санна, гуш да вай мехка истори. Даьхенца цхьана халонаш, бала, гIайгIа, гIозал йийкъай ветеранаша, из бахьан кходаьдац шоай вахар. Дукха дайнад, дукха дайнад цудукха цар къоначa ноахала дувца дукха да. Лергдилла ладувгI комсомольцаша ветеранашка, цар хIара дош къоначa дегашка дуж сийрда уйлаш сома йохаш. ХIаране дагахьа ингат ду даьй сий ца доладе, цар санна шийн вахара никъ дIабахьа.

«Старогрознефть» НГДУ болх беш я музей. Укхаза гулъяьй вай республикерча мехкдаьтта промышленноста исторех, къахьегама турпалий, ветераний вахарах дувца материалаш. Каст-каста хул укхаза кагирхой. Цул совгIа, укхаза уж дIаоц болхлой мугIарашка.

Ишта оттабаьча кхетама балхах дикка пайда боал. ЦхьайтталагIча пятилетка кхоалагIча шера нийс бетта комсомольцаша кхоьчй 278 эзар киловатт - сахьат электроэнерги, 37,8 тонн доагор, 63 тонн тиша аьшк. Субботникех болх беь даьккхад 1100 сом. 334 рационализаторски предложени еннай, царех 263 эзар сом пайда беннаб.

ХIаьта укх деношка лакхе йийцача социалистически яхьа итогаш яьй. Котъяьнилга ларкIай 115 процентал тIех план кхоачашъяь пхиъ комсомольско - кагирхой бригада. Iалаьмате дика хьоккамаш даьхар Октябрьски УБР-ра Ю. П. Хворостов керте латтача бурувдеттарий бригадо. Цун группкомсорг ва Гагиев Ахьмад. Из къона комсомольцаш дукха а ба объединене.

— Ахьмад, тха дикагIа вола комсорг ва, — аьлар комсомола комитета секретара Алмазов Руслана, — дика болх барах цунна массехк Сийлен грамота, ВЛКСМ ЦК Знак еннай, хIаьта дукха ха йоацаш коммунисташа парте члена кандидаталла дIаийцав из. ТIаккха из мо комсомольцаш дукха а ба объединене.

Чулоацам болча вахарна ях объединене комсомольски организаци ВЛКСМ 65 шу дузача дийнахьа дувца а хьоахаде а дукха дика гIулакхаш да цар. ХIаьта социалистически яхье котало яьнкха пхиъ комсомольско-кагирхой бригада тахан сийлен вахте а этта хьинаре къахьегаш хургья.

М. ВЫШЕГУРОВ.

Кхоана — автомобильни транспорта болхлой Ди

ДИКА СОВГIАТ КИЙЧДАЬД

БарIазлагIа белгалдоаккх мехка автотранспортникашa шоай профессиональни цIей — автомобильни транспорта болхлой Ди.

ЦаI йолча мехка транспортни системе къаьстта моттиг лоац автомобильни транспорто. Экономика цхьакха а дакъа дац хIанз автомобильни транспорт йоацаш мегаргдолаш.

Массане а пайда ийбеча вай республика автомобильни транспорта къахьегамхой накъаболх шоай цIейна КПСС ЦК ноябрьски (1982 ш.) июньсия (1983 ш.) Пленумий решенеша политически а къахьегаш а хьинар айдаьча хьалашца.

Халкъа боахама а бахача наьха а мовхьаш дIа-юха кхахьара даькъера хьашташ дикагIа кхоачашделга дIадехаш йолча партеи правительстваи решеней лоархIам боккха хилар кхета а деш, даим эргайоакхаш тоаю автомобильни транспорта балхахоша мовхьаш дIа-юха кхахьара процесс, юкъекхувл мовхьаш кхахьара а пассажираш кхуилара а прогрессивни формаши методаши, хадданза къовсам лоаттабу къахьегама а производственни а дисциплина телхаяра духьала.

Сийлахь - боккхача Октябра 66 шу дизара, къахьегамцара гIулакх коммунистически хьисапе леладара болама 25 шу дизара, шоай профессиональни цIейна дахе ма доагIара накъадахара шерра яьржача социалистически яхьо новкъостал даьд техно - экономически керттера хьоккамаш дикка тоаде.

Карарча шера 9 бетта йола план а социалистически декхараш а перевозкай дерригача тайпашта кхоачашдаьд. Планал совгIа дIа-юха дихьад 190 эзар тонн халкъа боахама мовхьаш, дIа-юха яиган 380 эзар пассажир. Даь бытови гIулакхаш соахкарчул 25 процент дукхагIа да.

Пассажирски транспорта балхахоша деш латт хIанз баха нах кхы а дукхагIа дIа-юха кхуладара, наха автобусига хьежаш остановке йоаккха лоацъяра, маршрутех лела автобусаш массаза а хоадаьча хана кхача ералча кхоачилга Iалашдара дешаш къестадара тIадерзадаь балхаш. Хьайийллай юрташка автобусаш леларгйола керда маршруташ.

ХIанъ укх сахьате 350 нах баха моттиг я автотранспорто гIулакх деш, республикерча ерригача юртийн городийн 83 процент хул цуших, практически ерригача нах бахача моттигашка, колхозийн совхозийн центральни усадьбашка автобусаш ух.

Мовхьаш кхухьача автотранспорта балха эффективность лаккъари халкъа боахама деш долча гIулакхий денал дакхдари боккхача лоархIаме долга а хоиш, деш латт поддонашка, палеташка, контейнерашка, прицепаш тIа мовхьаш дIа-юха кхухьилга совдаккхара тIадерзадаь гIулакхаш.

Кхачан программа кхоачашъеча хьинаре дакъа лоац автотранспортникаша. ДIадахача шера а санна, массане пайда эцара йолча автомобильни транспорто дизза хьатIанийцад республика дерригa юртбоахама мовхьаш дIаюха кхухьилга, хIаьта хьалхашца оттадаьча декхарех дика лоархIа а яй.

Кийлен тIарча производственни фондех эффективно пайда ийбаро, къахьегам вIаштIехьбаккхаро, прогрессивни формаш юкъейоалаяро йиш хилийтай къахьегама овсарле 2,3 процент лакхъе, планал совгIа 350 эзар сом пайда бе.

Яхье баьннарашта юкъе хьалха латт — № 1 йола пассажирски автотранспортни предприятия (директор Т. А. Ошаев), № 5 йола пассажирски автотранспортни предприятия (директор М. Г. Садулаев), № 1572 йола автоколонна (начальник М. А. Ужахов), автокомбинат (директор М. В. Татриев), Шалински АТП (директор Я. Ш. Юсупов), Гудермесски АТП (директор Ш. Б. Эдиев), Наьсарановски АТП (директор Б. В. Барахоев).

Тахан белгалбаккха безам ба са шоай профессиональни цIей тIакхоачаш пятилетка хьалхарча кхаь шера план кхоачашъяьча бригадай коллективай къахьегам. Уж я: Грозненски пассажирски объединене № 7 йола бригада (бригадир Э. М. Наврузов), 1572 автоколонна № 1 йола бригада (бригадир Д. П. Кадымагомаев), № 1 йолча пассажирски автопредприяте № 6 йола бригада (бригадир А. Х. Сертоньянц), Наурски АТП № 9 йола бригада (бригадир М. Султыгов), Наьсарановски АТП № 1 йола бригада (бригадир Д. М. Оздоев), кхыяраш.

Дьаха толамаш цу тайпара дале а, оаха гIулакх дечарий оагIорахьара дикка бехкаш а хулаш дола лоархIаме кхоачамбоацараш а да массане пайда эцаш йолча автомобильни транспорта балхаца.

Полаш я хиланза яргйоаца автобусаш городской маршруташ тIа ара ца юлийташ моттигаш, из бахьан долаш кхача йоагIача хана автобусаш остановкашка кхачац, клиентурана планагIа хьожае еэш йола мовхьаш кхухьа транспорт хьежаьц, хIаьта из чIоагIа Iатiъ договорех тIайийдаь декхараш кхоачашъ[illegible].

Б. НАДИРОВ,
Нохч - ГIалгIай автомобильни транспорта территориальни объединене начальник.

ДЕКХАРАШ ДОВЗАШ

Дукха балхаш кхоачашду «Дагсельэлектрострой» треста чуйлоагIача номер 66 йолча механизированни колонна вай республикерча юрташка хьайбай фермашка, желашка электрофикаши яре.

Уж тIеххьарча хана цу колонна электрически сердал чуйиллай Суижевски района «Путь к коммунизму» колхоза фермашка, Надтеречни района «Знаменский», «Озерный» совхозашка йолча электролинешта реконструкци яьй.

Хийца кердаьмай Урус-Мартан яхача юртара, Веденски района Галсан-Чу, Ножай-Юртовски района Вельты яхача юрташкара къаьнаре электролинеш.

Цу дерригача гIулакхаша торо хулийт наьха вахаре хьалаш тоаде, къахьегам аттача баккха.

ГIишлон-монтажни балхаш дара пятилетка кхоалагIча шера план Сийлахь-боккхача Октябра 66 шу дуза ди хьатIакхоачаш кхоачашъе доаш денилд мехколонна болхлоша.

Дика къахьегарца белгалъяьннай укхаза В. И. Ходуса, А. А. Волчкова кулгалдеча участкай коллективаш.

В. РУБЦОВ.

Керттердар: дисциплинеи бехктокхами

ГIУЛАКХАШ ТОАЛУШ ДОАГIА

КПСС Центральни Комитета ноябрьски (1982 ш.) июньски (1983 ш.) Пленумий решенеш, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС къахьегама социалистически дисциплина чIоагIъярах бола сопам къахьега сат массе а оагIорахьара хьаллоацаш къа ца хьегаш ваха гIертачоа никъ бехкаш ба. Цу документаша шоашта чулаьцаб партен правительстваи чурча а арахьарча политика тахана лостам. Цар тIа оттадаь гIулакхаш берригача советски наха дог раьза долаш хьаллоацаш да. Цар хьинар айдаьд къахьегача коллективай.

Уж кIоаргга дIадовзийтача, царга хьежжа хьалхашка декхараш оттадеча а уж кхоачашдара доагIаш дола гIулакхаш деча а коллективашка белгалдаьннa дика хувцамаш хиннад.

Грозненски аьшкабетонни конструкцей завода администраце, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша боккха теркам тIабахийтар партен правительстваи цу документаш тIа оттадьча гIулакхашка хьежжа къахьегам вIаштIехьбаккхара, дисциплина чIоагIъяра.

Хьалхашка латта декхарараши уж кхоачашдара де дезараши дIадовзийташ болхлошта юкъе кхетама, болх бир. Завода директора Арчаков Ахьмада — аьшкабетона цхьоалагIча цехе, партийни организаце секретара Коренко Иван Васильевича — металлоконструкцей цехе, профкома председатела Мещков Александр Григорьевичеи производственно - технически отдела инженера Резниченко Галина Александровнаси — энергетически цехе боккха кхетама болх бир хьалхашка латта керда декхараш дIадовзийташ.

Ишта кхетама болх бир шоай коллективашца цехий начальникаша коммунисташа Сапрунова Нина Ивановнас, Елиев Iийсас, Звайченко Алексей Павловича, Хабилиев Хьамзата, Интарнконьяи Вячеслав Георгиевича, кхычар.

Къахьегамеи производственни дисциплинеи чIоагIъяра дош дувцаш йийлла партийни собрани хилар.

Ишта бевча политически кхетама балхо лакхбир болхлой общественни сакхетам, кIоаргагIа дайзар производстве шоаш беча балха маIан. Цу дерригенех а доккха беркат даьлар.

Завод пятилетка дIадахача шин шера тIехьаэсаш яр. Берригa бехк а коллектива бацар. Нохч-ГIалгIай цемент ни заводо кхоачам хиллаз цемент лоаттанцар предприятена. Цудухьа аьшкабетонни конструкцеш хьакра план кхоачашъюлацар. Цунга хьежжа кIезигагIа болхлоша доагIа алаш, цар дог эшкхар къахьегамах. ЧIоагIа яцар дисциплина. Балха хьабахка нах тIехьабусаш, балха ди чакхдалалехьа дIаболхаш моттигаш а нийслора. Цкъаза производстве корта бозабу малар менне сег а гучаволар.

Ер шу доалалуше а дика хувцамаш хила доладелар заводе. Из хьахилар хIара цехеи хIара бригадеи къахьегама дисциплина а порядок а оттаяра де деза гIулакхаш белгал а даькa, уж кхоачашдара кулгалдаран тIахьожам лоаттабаран декхарийла бир цехий начальникаш, бригадираш, берригa коммунисташ.

Социалистическа яхь хьаьддача гIулакхаша юкъзаш вIаштIехьъяьккхар, из шерра дIайоарцайир цехаштеи бригадаштеи юкъе.

Ховш ма дарра, вахара а къахьегама а йоккха опыт йолча нахи дукха хIамаш довз, зеш баькктаб. Царга да кхычарна дIахьеха дуккхадараш. Цудухьа заводе теркам тIабахийтар къахьегама ветераний опыт шерра дIайоаржаяре. ХIаьта ишта бола нах заводе болаш ба. Цу хьехамчашкара дукха а дика а кхетам кхьачар къонача болхлошка, цар доккха новкъостал дир болх бара цар белам тIабохийташ.

Болхлой политически общественни сакхетам лакхбара кIеанга лоархIам болаш хилaнзар заводе дукхача шерашка цIена болх беш дIабоагIача болхлоша шоаи кара кхычарна телаш бола къахьегамеи боккхача сакхетамеи хьокхам. Масала, хьаэцаргва вай дахчах хIамаш еча цехера столярий бригадир Шапунов Иван Григорьевич. Ткъаь итт шу гаргга ха я из цу заводе болх беш вола. 1954 шера профессионально-технически училище чакх ма яьккхинге а цу заводе балха вера из. Цу хана дена халданза цIена къахьегаш хьа а воагIа. Цу заводе лакхъеннай цун балха говзал, общественни сакхетам. БоккхагIчаргара говзал хьа а Iомаеш лакхъяьй шийн профессий.

Ше хьадечох беркат хуладалар аьнна къа а хьегаш деш хилaро белгалваьккхар коллективе Иван Георгиевич. Цунна ховра дахчанца беш бола болх дикагIа кагийолча тайпара вIаштIехьбакка. Производствах шийн шоллагIа цIаи коллективах шоллагIа дезаш хеташ предприятех дог ийна вола Шапунов бригадиралла оттавир. Ткъо шу да цо бригадана кулгалду. Заводе а хIаьта ишта гIишлош еча Нохч-ГIалгIай управлене а эггара дикагIчарех цаI лоархIаш бригада я цо кулгалдер.

Аттачарех бац столярий болх. Царна дукха нийслу хIаране шин кхетам-хьисап хила дезаш деш дола хIамаш. ВIаши вежарашка деча новкъостало хьехамо эшаду нийслуш дола чиакъаддар, аьттуя боалийт хьадечун тIехьа. ДIаяха иттлагIа пятилетка дяь шера чакхъяьккхар бригадо. Бригадир ше массе а хIаман тIехьа шийчарча наха хьокхам телаш ва: къахьегаме, къахьегамца коммунистически гIулакх лелаеча, производстве, цIагIа.

Производстве хьинаре къахьегаш, общественни вахара юкъе дакъа лоацаш хиларах Шапуновна пачхаьалкхен совгIаташ деннад. ИйслагIча пятилетке доккхий къахьегама толамаш дахарах цунна елар Къахьегама Сийлен III степена орден, хIаьта итталагIча пятилетке—Къахьегама Сийлен II степена орден.

Пятилетка дIадахача хьалхарча шин шера заданеш мехкен республикан юбилейшта ма боагIара накъабахара шерра яхь а йоаржаяь ханал хьалха кхоачашйир бригадерча болхлоша. Кхы а дикагIа болх бу цар укх шера.

Къаьстта боккха толам баьккхаб коммуниста Каримаев Анатолий Иосифовича кулгалдеча арматурщикий-сварщикий бригадо. ДIабахача ийс бетта плани 243,6 процент кхоачашйир цо.

Цул дукха тIехьаюсаш болх баьбац Бугаев Игорь Леонидовичеи Вахидов Ибрахьимеи кулгалдеча арматурщикий-сварщикийи формовщикийн бригадаша а. Цар кхаь кертала задани 200 процент гаргга кхоачашъяьй.

Къаьст-къаьстача болхлошта юкъе дIахьоча социалистически яхье хьалхарча мугIаре ба шоай заданеш дикка тIеххкоачашъеш, шоашкара къахьегама дисциплине хьокхам телаш хьабоагIа сварщица Дунаева Iайна, столяр Саранцев Геннадий Павлович, плотник Селезнев Иван Сергеевич, токарь Ковалев Юрий Иванович, кхыбараш.

Завода берригача болхлоша а дог гIоздоаха толамаш даьхад укх шера. Ийс бетта нормативно-цIена продукци арахецара задани 106,9 процент кхоачашйир. ХIаьта товарни продукци хьаяра план 108,2 процент кхоачашйир. ТIеххкоачашъяьй продукци маьхала ийккара задани а.

Уж толамаш доахача дикка новкъостал хилар къахьегама овсарле лакхъялара.

Толамаш кхы лох ца долийташ чакхбоала а пятилетка кхоалагIча шера задани ханал хьалха кхоачашъе а дога ба завода болхлой.

Бакъда, дола хIама вIаштIехьдаьнна да предприяте аьлча нийса хургдацар. Цкъаза нийслу металл шийн ханнахьа хьа ца кхоачаш а. ХIаьта хьадедар пронатах ма доагIар доацаш а.

Заводе тоьаш бац керттера специалисташи инженерно-технически болхлойи.

Заводе шеръеш я формовочни цех. Из хьалъю СМУ-7 гIишлонхоша. Укх IV квартале хьалъяь яла мегаш я из.

Ю. ЧАХКИЕВ,
тха штате вола корреспондент.

ТЮМЕНЬСКИ ОБЛАСТЬ. Сигала бесарча доагора эттара хьалхара миллиардаш кубометраш промышленни центрашка дІаяхийтай Уренгой — Помары — Ужгород яхача газопроводе гІолла. Кердача болата магистрале кхоач из Уренгойски газоконденсат йоаллача моттигера. Газ йоаккхарий коллективаша шерра социалистически яхь йоаржаяй Сийлахь-боккхача Октябра 66 шу дизара яха ма йоаггІара накъаяхара.

СУРТА ТІА: Уренгое вовзаш вола буровой мастер М. Плиев (аьттехьа шоллагІвар) [illegible] цхьа рахтаца цхьана (аьрдехьара аьттехьа) — буровикаш Карабак Михаил, Никифоров Николай, Хусаинов Гафур.

И. САПОЖКОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

«КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ КЪАХЬЕГАМХОШТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьарча Совета Президиума

УКАЗ

1874 шера 18 январерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указага хьежжа дуккхача шерашка цІена къахьегарах къахьегамо карагІдаьннарий хаж бейш СССР Лаккхьарча Совета Президиума цІерагІа «Къахьегама ветеран» яха медаль лойла

ЗАВОДСКОЙ РАЙОНЕ

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советерча общественни кхачан управлене фабрика-кухне гІолла:

Бодрова Ольга Даниловнана — бригадира.
Дудникова Пелагея Михайловнана — пекара.
Карина Александра Яковлевнана — пенсионеркана.
Козлова Александра Ивановнана — повара-бригадира.
Косова Раиса Андреевнана — пенсионеркана.
Кузнецова Зоя Андреевнана — буфетчицана.
Курбанова Кулаш Кудусовнана — йоккхагІйолча продавеца.
Лобова Анна Васильевнана — болхлочоа.
Малкова Лидия Александровнана — цеха начальника.
Магомадова Зина Махмадовнана — пекара.
Медаева Тата Хамидовнана — пенсионеркана.
Садулаева Асма Ахмадовнана — пенсионеркана.
Юсупова Кусана — болхлочоа.

«Грозэнерго» РЭУ № 2 йолча ТЭЦ гІолла:

Аблова Нина Андреевнана — обмигальщица.
Кузин Павел Михайловича — инженер-конструктора.
Попова Нина Афанасьевнана — йоккхагІйолча аппаратчика.
Толмачев Михаил Ивановича — слесара.
Цыкляинский Александр Николаевича — машиниста.
Шиповская Елена Ивановнана — отделене начальника.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене спецРМЦ гІолла:

Голиков Борис Никифоровича — слесара.
Новицкий Михаил Павловича — пенсионера.

Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене аьшкабетонни конструкцей Грозненски заводе гІолла:

Алцунова Зинаида Тимофеевнана — электросварщика.
Амагова Хаписата — моториста.
Диденко Александра Тихоновнана — моториста.
Коротнева Ольга Ивановнана — пропарщика.
Пашаева Евдокия Ивановнана — известегасильщика.
Позднышева Екатерина Григорьевнана — сушильщика.
Поднорытова Ольга Прокофьевнана — дозировщика.
Рацитский Виктор Иосифовича — плотника.
Русинов Степан Игнатьевича — пенсионера.
Соболева Нина Николаевнана — пенсионеркана.
Чуба Анна Ивановнана — оператора.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене газоспасательни часте гІолла:

Горбанев Федор Георгиевича — командира.
Прижибилов Алексей Ивановича — боеца.
Федоренко Алексей Сергеевича — боеца.

Производственно-товарни конторе гІолла:

Воробьев Виктор Михайловича — аппаратчика.
Воронцова Мария Васильевнана — оператора.
Горбенко Иван Ивановича — слесара.
Георгицина Елизавета Семеновнана — мехидаьтта продуктай сливщик-разливщика.
Жидков Иван Алексеевича — оператора.
Кесь Клавдия Ивановнана — лаборанта.
Лошакова Прасковья Аверьяновнана — накъа монтера.
Мажаев Маусар Ахмадовича — болхлочоа.
Спирина Екатерина Ивановнана — йоккхагІйолча инженера.

№ 36 йола берий яслешка гІолла:

Гузь Мария Аркадьевнана — завхоза.
Фомщева Нина Степановнана — заведующена.

Грозненски вІашагІтехача ТЭЦ гІолла:

Бровченко Иван Ивановича — машиниста.
Вогневский Алексей Петровича — йоккхагІйолча машиниста.
Ельшин Михаил Илларионовича — йоккхагІйолча машиниста.
Меньшой Владимир Ивановича — смена начальника.
Павлов Виктор Петровича — цеха начальника.
Пацевский Николай Игнатьевича — смена начальника.

Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене № 6 йолча СМУ гІолла:

Бисултанов Зайнди Бисултановича — бетонщика.
Биртаева Пулана — бетонщика.
Бисултанова Набисат Сосматовнана — бетонщика.
Дорофеев Виктор Николаевича — изолировщика.
Кизирик Альма Леонардовнана — керттерча бухгалтера заместителя.
Маликова Нурмади — бетонщика.
Павлисова Эмма Бенционовнана — керттерча бухгалтера.
Саралиева Эрна Яковлевнана — бетонщика.
Сульбаева Замзана — бетонщика.
Улесов Анатолий Петровича — слесара.
Фролова Раиса Федосеевнана — газосварщика.

Нохч-ГІалгІай АССР культуре министерства ремпромкомбинате гІолла:

Прилуцкая Раиса Степановнана — столяра.
Тазанов Алексей Николаевича — экономиста.

Грозненски биохимически заводе гІолла:

Васильев Владимир Романовича — машиниста.
Высоцкая Елизавета Владимировнана — машиниста.
Попов Алексей Романовича — слесара.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене вІашагІтехачо ВОХР отряде гІолла:

Гапураева Маржана — контролера.
Дураева Іайшета — контролера.
Усманова Зулайха — уборщицана.
Шовхалова Серижана — контролера.
Юсупова Гульсума — контролера.

Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене № 7 йолча СМУ гІолла:

Дагиев Кагира — плотника.
Ибрагимова Хадижата — лаьтта оахкачоа.
Махмадхаджиев Хьажбийкара — болхлочоа.
Махаева Масара — лаьтта оахкачоа.
Магомаева Зайнапа — штукатура-маляра.
Шахтамирова Банатуна — лаьтта оахкачоа.
Зилаева Маликана — лаьтта оахкачоа.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене управлене аппарате гІолла:

Григорьева Лидия Григорьевнана — йоккхагІйолча бухгалтера.
Дудина Аида Викторовнана — сектора начальника.
Февралева Валентина Ивановнана — отдела начальника заместителя.

«Севкавнефтегазпереработка» яхача производственни объединене ремонтно-монтажни управлене гІолла:

Ливцова Лидия Аванесовнана — начальника.
Магомедов Хадии Магомедовича — электромонтажника.
Сорокулова Таиса Васильевнана — болхлочоа.
Успаева Жовжан Цунаевнана — асфальтировщика.
Яценко Дмитрий Ивановича — электромонтажника.

Грозненски производственно-диспетчерски станце гІолла:

Краснов Николай Филипповича — пенсионера.
Полунин Борис Евгеньевича — электромонтера.

«Чечингстройтранс» яхача производственни автотранспортни объединене гІолла:

Барыльникова Анна Сидоровнана — ОК инспектора.
Кудряшова Вера Матвеевнана — бетонщика.
Михайлов Николай Георгиевича — машиниста.
Плетнев Валентин Павловича — слесара.
Шатов Илья Николаевича — водителя.

Грозненски наливной станце гІолла:

Ефимцева Анна Григорьевнана — керттерча бухгалтера.
Сафонова Валентина Тихоновнана — бригадира.

«Грознефтеоргсинтез» яхача объединене водоснабжене, канализаце, бІеха хиш дІендара управлене гІолла:

Матвеева Зинаида Григорьевнана — товарни оператора.
Прикащикова Лидия Васильевнана — лаборанта.

«Грозгипронефтехим» яхача институте гІолла:

Выращнев Николай Степановича — пенсионера.
Баженова Людмила Николаевнана — группа кулгалхочоа.
Головко Георгий Яковлевича — пенсионера.
Гуляева Антонина Константиновнана — группа кулгалхочоа.
Кеворкова Инна Петровнана — машиниста.
Курдюк Василий Федоровича — пенсионера.
Лебакин Андрей Ивановича — пенсионера.
Мухин Алексей Максимовича — проекта керттерча инженера.
Назаров Николай Ефимовича — пенсионера.
Шиве Лидия Петровнана — уборщицана.

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета гІулакхий управлене гІолла:

Бувуртанова Османа Розайна — йоккхагІйолча инспектора.
Жарких Надежда Семеновнана — машинни бюро заведующена.
Зиновьев Тимофей Борисовича — йоккхагІйолча референта.
Иванов Анатолий Ивановича — председателя заместителя.
Кузнецов Михаил Алексеевича — отдела заведующена.
Комемико Сира Филипповнана — керттерча бухгалтера.
Крапивина Лидия Андреевнана — референта.
Лашин Павел Андреевича шофера.
Мелик-Миносьянц Гаяна Хачатуровнана — йоккхагІйолча юрисконсульта.
Осипова Вера Марковнана — отдела начальника.
Петросянц Лидия Никитичнана — секретара.
Полякова Ева Хачатуровнана — секретара.
Соснив Нина Николаевнана — отдела заведующена.
Яровая Мария Федоровнана — сектора заведующена.

Кхыча предприятешка гІолла:

Арикиева Александра Ивановнана — «Ласточка» яхача берий санаторе яяйна.
Баранова Таиса Александровнана — «Грознефтеоргсинтез» яхача объединене ремонтно-механически заводе йоккхагІйолча кладовщика.
Волошенко Мария Иосифовнана — № 7 йолча специализированни треста Грозненски монтажни управлене машиниста.
Голикова Валентина Сергеевнана — № 38 йолча берий яслей сестра-воспитательницана.
Казберов Илья Пармёновича «Грознефтехимремстрой» треста газосварщика.
Левчик Раиса Яковлевнана — № 5 йолча поликлиника церггий лора.
Леонилова Любовь Михайловнана — «Грозэнерго» РЭУ энергонадзора уборщицана.
Селиванстьев Петр Семеновича — «Чечингтаз» яхача производственни объединене водителя.
Сколина Раиса Георгиевнана — № 6 йолча юкъерча школа хьехархочоа.
Столяренко Вера Петровнана — Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене № 8 йолча СМУ штукатура.
Харламова Раиса Николаевнана — «Солнечный» яхача берий туб. санаторе санитарнана.
Хвавский Владимир Григорьевича — СССР Госгортехнадзор Къулбаседа-Кавказа округа управлене участкови инспектора-химика.
Шевченко Валентина Михайловнана — колхозий рынкай республиканск управлене сборщика.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьарча Совета Президиума председатель **Х. НОКОВ.**
Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИН.**

гор. Грозный,
1983 шу, 28 сентябрь.

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете

КЪАХЬЕГАМХОЙ ШУНА ЛАЬРХІА

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совето тІаийцаб 1984—1985 шерашка Нохч-ГІалгІай АССР предприятеша арахецарейолча сомийн баьцадаарийн консервай ассортимент шеръяра де дезарех бола сацам.

Сацама тІа белгалдоах пятилетка хьалхарча шин шера республика арахецача консервни продукце боарам 24 процент дегІабена хилар. 1983 шера 9 бетта йола консерваш арахецара план 104,4 процент кхоачаенъяй еррига республика хьайцача.

Цхьабакъда, сомийн баьцадаарийн консерваш арахецилга дегІадоаладаьд дукхагІча даьхье сомий хиш, малараш, баьцара таматаш, нарсий столове сорташ хьадара чотагІа. Цхьабакъда, кІезигъе ца йоагІаш кІезигъаьй арахоца баьцара горошек, компоташ, варенеш, закусочни консерваш. «Чеченингушплодоовощхоз» яхача объединене минпищепромо, минлесхозо, минсельхозо, респотребсоюзо кхоачам боллаш дац консерваш арахецаре план кхоачашъелга ІалашдатІадерзадаь гІулакхаш, консерваш розничнои торговлена аьттув болашагІа йолча нагІйча тарашка чуехилга Іалашдац.

Сомийн баьцадаарийн консерваш арахецаш йолча министерствай, ведомствай, предприятей балха лерча анализо тешал ду «Чеченингушплодоовощхоз» объединенея минсельхозои консервни заводашта шоай лоттае еза ча боарамагІа сомийн баьцадаарийн бийдал лоттаеш ца хилара.

Эсала лел баьцадаарий гн йоагІача боарамагІа а ассортиментагІа а Іалашдара болх. Баьцадараш кхеду цхьан хана кхачараш, цудухьа уж чуэца а чакхдаха а хала хул. Из бахьан долаш консервни промышленносте долаш долча низалех эсала пайда ийбу.

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совето декхарийла баьб «Чеченингушплодоовощхоз» «Чеченингушконсервпром» яхача объединеней, кхачан промышленноста, юрта боахама, хьуна боахама министерствай, респотребсоюза кулгалхой 1983 шера план а еррига цхьайтталагІа пятилетка а дуцналгІа а йоазаш кхоачашъелга Іалашде. Хьаьча консервай ассортиментни дикали тоае, кабачкови, баклажанови, патиссонаш, голубцеш, сийзахІама чуелла баьцадaaраш, баклажаний Іов, баьцара горошек, кхьираш санна йола консерваш дукхагІа яра а хецаш, сомий ярех — варенеш, джемаш, компоташ, сомий хиш хьаьдлача ассортиментагІа. ВІашІІехьдакеха деза консервни продукца 0,2-негара 1,0 литраса кхоачаш йолча нагІйча тарашка чуехилга.

«Чеченингушплодоовощхоз» яхача агро-промышленни объединенена тІадиллад 1984—1985 шерашка отта а даь кхоачашде плодоовощни консервай ассортимент дикка шеръяра тІадерзадаь гІулакхаш. 1984 шера дона Іалашде деза предприятешта баьцадаарий бийдал ритмично лоттаелга, баьцадаараш чакхдахара сезон 2—3 йІаьхье езаш хилар тергал а деш, кхеде деза хьалха, юкъерча хана, тІехьа кхача баьцадaaраш. Сомийн баьцадаарийн бийдал чакхъяха еза духхьала «Чеченингушконсервпром» яхача специализированни объединене, еррига соми баьцадаараш чакхдоаха пункташ а совхозаш а оттаьча порядках цунга дІа а луш. Консервни заводий гІонна бола боахам пар производственни низалашка хьежжа кхийта беза.

Чакхдаха деза консервни промышленноста болхлой жилищно-бытовой хьалаш тоадара тІадерзадаь гІулакхаш.

«Чеченингушплодоовощхоз» яхача аграрно-промышленни объединене, НГІАССР юрта боахама министерства, «Чеченингушвино» объединене, сомий баьцадаараш лелалара йолча НИС де дезар да НГІАССР кхачан промышленноста министерстванен респотребсоюзан шарна хьожаьча фондашка хьежжа дикал дакха йола сомийн баьцадаарийн бийдал лоттаелга Іалашдар.

НГІАССР кхачан промышленноста министерства декхарийла я сомий консервай ассортимент шеръяра тІадерзадаь гІулакхашдар. 1984 укусуи торчицен арахецилга Іалашде.

«Чеченингушплодоовощхоз» аграрно-промышленни объединене, юрта боахама министерства, «Чеченингушсортсемовощ» объединене де дезар да баьцадаарий гІа доаккхилтея кийчделген оалхагаре тоадар, республика колхозашеи совхозашеи дикал дакха йолча баьцадаарий гІа цу мишаеча боараме а ассортиментах а йиза Іалашъяяза ярг ца хилар тергал а деш.

Нохч-ГІалгІай респотребсоюзо, НГІАССР хьуна боахама министерства, «Чеченингушплодосемпром» яхача производственни объединене, «Межлесхоз» объединене, НГІАССР кхачан промышленноста Министерства «Чеченингушплодоовощхоз» объединене тоаде деза хьуна сом кийчбелген консерваш яран бокъабарам цувах пайда эцилга.

ПОДЗОЛ ДЕХЬАРА

✦ Американски ракеташта — «Ай!»

ХЬАЬКЪАЛ ІОВДАЛАЛА ДУХЬАЛА ДА

ФРГ чакхдоаккхаш да американски ядерни ракеташ оттаяра духьаларча хьинарча гІулакхий кІира. 100 эзар совгІа духьален акци хургья цу юкъа.

Цхьаш мутІаре а болаш Маллбузен Германех США ракетни полигон яра хьакъехьарча кхерама духьалбаьннаб профсоюзни деятелаш, бундестага депутаташ, дика хьалха латтараш, ІилманхоІ, социал-демократаш, коммунисташ.

Уйлаш мишта йолаш ба уж къовсама хоадам беш йола отаи йолалуш? АПН газет дешарий теркам тІаоз тІема духьаларча низий нала лоархІаш болча цхьаболча вималаша дувцараштa.

* * *

Герт Бастиен, хьалха бундесвере инарал хинчав, «Инаралаш машара тІехьа ба» яха организаци вІашагІъьялларех цаІ ва: — Хьалха даьрел дукхагІа гІулакхаш де йиш я тахан машара тІехьа барий. Тха керттера декхар да ма хулла дукхагІа нах тхоай оагІорахье бахар. Нагахьа санна 95 процент бола малхбузехьара немций, тІема гІулакхаш тІаро бераш, бундесвера членаш тхоашта хьехаш бола нийъ кхерамен гІалатен хиларах тешабе тха вІаштІехьдоаларе правительства йиш хургьяцар на нийъ дІахо баьха. Наьха хьаькъалашта воздействи массанаьа а е еза: цар болх беча моттигашка общественноста собранеша, массови манифестацеш йолча хана. Уж декхарийла ба правительства шоашта мел кхерам тІаоттабу кхетаде. Къаьстта лоархІаме да хІанз а тІехьа юстаре лаьтарапа правительства хов ше фу леладу, хІаьта со уж дешаш къовстаде могаргдолаш а вац. тІаккха сенна гІертаргва со цу гІулакха юкъе вахна хетеш барапа из кхетадар. Цу тайпара йолча уйлаш тІара нах беха тхона магарах, цу наха влияни юлларах, тхоашта де лаьрхІача низаш та духьаларча хоадам беш болча къовсама юкъе уж чуболлабе магарах тІйша хургбе тха толам.

Герман Готье, Германски коммунистически парте Председатела заместитель:

— ХІанз а тІехьа дац тІадоагІаш латта дожха во юхатоха. Кхы а йолаш я машара тІехьара болам цІаьхка айбара йола торонаш. Машара тІехьара низаш кхотадара бонхача лоархІаме я Женевера переговораш тІехьале дина йолаш чакхъяхара тІаераяь йола советски инициативаш. Проблема чуловцам кхетабеш йолча хІара саго дика лоархІ Советски Союзо чакхдоаха гІулакхаш. КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккхьарча Совета Президиума Председатела Ю. В. Андропова еша тІехьара предложенеш Советски Союз дикаина лелаш хилар хьагойташ дола хІама да. Де йиш мел яр ду Советски Союзо геранш сихдаь хьаделга юхатохара, ядерни катастрофа кхерам дуненна тІера баккхара.

ХабарагІа баьнду ФРГ правительства советски инициативаш «позитивни аспекташ» йолаш хилар, хІаьта цар чулоацам тІаэцац, «мегаргйоацаш» а лорхІаш. Хьалха пае хиннача бесса Советски Союзагара цо ший гаьна яхара низ юкъера бола еррига ракеташ йохаяь дІайоахилга дІадехаш а Малхбузенга цхьанна а ракетана демонтаж а ца яйташ. Хьалхарча юкъига тІа латтача герза цхьаннха хІама тІера а ца доаккхаш духьала СССР шийга цхьаннега герз дІадаккхийта лаьрхІа йолча кхоачаш хургйоацача «нулевой решене» тІа яла ца туташ я ФРГ правительство. Тха декхар да немецки лаьттара кердача тІема кхерам кхы ца хилийтара де мел дезар дар. Тха правительства хІанзара политика ФРГ граждананца сатувсаш дола хІама кхоачаш ца хилийта лаьрхІа я. Цудухьа оаха хьадех ракеташ дІа ца в нийсъеш переговораш дІахояхьар! «Першинг-2» а тксамаш дола ракеташ а оттае йиш яц ФРГ лаьттаI Германе Федеративни Республикен Центральни Европен муха хила еза ядерни герзаI

Петра Келли, «баццарчар» партегара вола бундестага член:

— Сона хетачох, къовсама массовни формашца дуккха хІамаш хувцалургдац. Духхьала. Мартин Лютер Кинга шера США санна, бІаьш эзараш болча наха дакъа а лоцаш йолча низаш деш йоацача массови акцеша мара вІаштІехьдаргдац корта а болаш дола хІама да.

Бонне манифестацешта юкъе дакъа лоацаргда цхьа миллион саго. Мел демонстрантий кхаьа бола хІанза Гамбургев Нойс-Ульмен. Духхьала цу тайпарча акцеша мара ергьац воздействи. ШІаьххача хана латтаргІола профсоюзни нах а лоацаш йола забастовкаш а чІоагІа лоархІаме хургья. Нагахьа санна ракеташ оттаяра духьалара къовсам социальни нийсхо бахьан лоаттабеча къовсамца бувзатха вІаштІехьдоале, оаха яхачунга ла ца дийтІача ярггйоацаш хургья правительство.

Оскар Лафонтен. Саарбрюкена обер-бургомистр, СДПГ земельни организаце председатель:

— ХІанз гІулакх духьала «першингех» е тксамаш долча ракетех лаьтта Іац. Дуопар да, адамие дІахо а йолаш хургья, хургьац яхача дешах. ХІаравар кийча хила веза цун кхелах бола бехктокхам шийна дІатІаьца. Машара тІехьабарий болам дІахо а массанахьа воздействи ец хила беза. Миллионаш бола нах сихдаь герз хьаделга дІахо дахьа йиш йоацаш дола хьал оттадара хьинаре гІулакхаш де гІертаргйолаш йола ха хьатІоттаьца.

Йозеф Вебер, немецки машара союза директората член:

— Крефельдски тІахьехама кулгаш яздайтар духьален эффективни форма а хилва дІаэттад. ТІема духьаларча выступленеша къаьгга хьагойтад, цхьан оагІорахьара, халкъа хьашташтен цуна регалаттараштеи, вокх оагІорахьара, тІема гІулакхаш тІарчар тхона какхьерчаеча политикашен юкъара юкъ мел йоккха и. Нагахьа санна миллионаш бола нерда нах цу болама чубоагІе, правительство духха лоатталургъац цу низа духьала. Оаха къовсам фу дагадолаш лоаттабу аьнча, оахь де лерхІар хьалха а дар хІанз а да Европа ядерни геразхи тІема блокехи мукъалнккхар.

Машара тІехьарча боламах шено а йоацаш йоккха влияни йола политически махара фактор хинный. Цхьаьнха бонхха доархІам а ба цуи тахан. Ракеташ Европе оттаяра духьала еча духьалено меттаххьоабаьб бІаьш эзараш болча наьха санхетам, уйла е баьхаб уж ядерни тІема катастрофически тІаьхьален меттел. гонахьарча гонна деча зен, хьатІайоагІаш латтача экономически кризиса, известаяна йолча социальни проблемай.

(АПН).

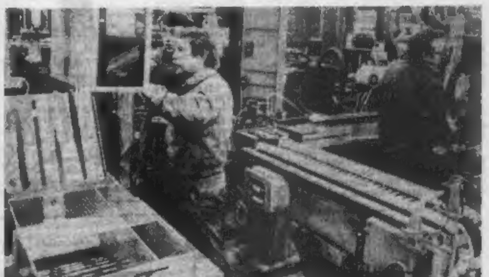

Дуккхача шерашка ший продукци Советски Союза лоаттаеш я «Микроза» — ГДР станокаш еча промышленноста лейпцигски предприяти. Цу заводе хьаеш йола шлифовальни автоматаш шерра пайда эцаш лелаю подшипникаши электродвигателаши хьаеча, транспортни машиностроене.

СУРТА ТІА: соавашта обработка яра йолча аргІанарча поточни линие кадалеш хьаеш латт.

АДН—ТАСС сурт.

Мишта кхоачашду декхараш?

КЕРДАЧОХ ПАЙДА А ЭЦАШ

КПСС Нохч-ГІалгІай обкомои Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советои тІаийца сацам кхоачаш а беш укх тІехьарча шерашка сиха чакхдаьхад ваь республике коа тІаро оалхазараш лелара керда фабрикаш хьаьтъяра а хинараштa реконструкци яра а тІулакхаш.

Уж мероприятеш толаме чакхъяхарах вІаштІехьдаьнад коа тІара оалхазараш лелаелга. хІаьта фуаши дулхи даьккхар а кийчдар а промышленни ларда тІа дехха.

Технологи телха а ца еш белхаш лерттІа лелабарех оалхазараш дукхи кІезигагІа доз, хІаьта дикка алсагьиьнаи чаргаре хьайоаха продукташ.

Иштта, «Кавказ», «Ермоловская», «Западная» яхача птицефабрикашка укх шера нийс бетта соахка цу юкъа тІераьннараща нийсйча, дукха кІезигагІа тІераьннай котамаш.

Укх шера нийс бетта республика «Птицепром» яхача тресто план 106,3 процент кхоачаш а еш 76,5 миллион фуъ дехкад пачхьалкхенга, хІаьта дулх дехкад 4847 тонн. планагІа дохка доагІар 4500 тонн долаш. ДІадахача шераца нийслича укх шера 4 миллион фуъи 1048 тонн дулхи дукхагІа дехкад.

ХІанзе пачхьалкхенга фуаш доахара карарча шера планаш кхоачашъяьй «Ермоловская», «Урус-Мартановская» птицефабрикай коллективаша. Къаьстта доккхий толамаш доахаш къахьег «Ермоловская» птицефабрикерча болхлоша. Цар лерхІ планал совгІа укх шера пачхьалкхенга 5 миллион фуъ доахка. Октябрь бутт чакхбоалаш 400 тонн оалхазарий дулх дІа а денна хана хьалха кхоачадъю цар пачхьалкхенга яз доахара укх шерара план а.

ГІалвуташ да цу птицефабрика коллектива хьоастамаш. ХІаьта хьалхарча ах шера баьча балха итогех цуьна социалистически яхье кхоалагІа моттиг хьожайир. Уж толамаш атта доахаденнадац. Производственни технологически дисциплино хІа ма декхара фабрика кулгалхоша, партийни профсоюзни организацеша болхлой къахьегаи лерттІа вІашІІехьбаннхарах даьхкад коллективо уж хьонхамаш. Белгалдаккха доагІа фуаши дулхи доаккхача дІадода русенха дикка кІезачгдаь хилар. ХІара бутт массаза боала бри гадаша, цехаша даьча балхаш итогаш ю. Производстве хьалхалаттарашта совгІа-таш тел, хІаьта белгал а бахье бехктоккаме оз къахьегама дисциплина телхараш, планаш кхоачаш а ца еш тесса белхаш дераш. Цу тайпара во болх беш барех пхьа наггахьа саг мара нийслац коллективе.

Социалистически яхье хьалхалаттараш хьабоатІа котамаш лелош болхлой Лурахмаева Тамара, Дербишева Нура, Алхазова Себила, кІоригаш лелаераш Ахмадова Делия, Ковраева Баянт, Вантаева Лейла, боабашаш лелаш Махмудова Зина, Сапаева АсмаІ, Товсултанова Кулаш, кхыбараш. Берригача болхлошта масал а гойташ къахьет цар. Моттиг нийсъялийташ дисциплина телхаещ, цийн пайдехьа оалхазарашта доаггар ца дуллаш, парка юкъера ца могаш хиннараш хьа ца ийсастадеш, кхы тІа шоай де деза балхаш лерттІа чакх ца доахаш.

1983 — 1984 шерашка Іа даккхара цІенхаштта кийчо а яьй цу птицефабрика коллективо.

Дика хьокхамаш гойташ къахьег укх шера «Ачхой-Мартановская» яхача птицефабрика болхлоша а. Шера планагІа дохка доагІар 160 тонн долаш хІанзале 191 тонн оалхазарий дулх дехкад цар пачхьалкхенга. 1 ноябрь хьатІеотташ кхоачадъе лерхІ укх шерара фуаш доахара план а.

Цигарча болхлоша къаьстта дикагІа къахьег карарча шера оалхазараш кІезигагІа тІерадуалийтара а. ДІадахача шераца нийсдича 14,3 процент кІезигагІа да укх шера нийс бетта тІерадаьннараш. Къаьстта дика хьокхамаш даьхад Ленина орден лелаеча М. Шамсаева кулгалдеча бригадерча болхлоша.

Социалистически яхье а хьаьна тІатеІІа къахьегаш я «Западная» яхача птицефабрика коллектив.

17 октябрь хьатІеотташ фабрика коллективо 530 тонн дІа а денна кхоачашъяьй пачхьалкхенга бройлераи дулх доахара шера план. Укх шера 10,2 процент кІезигагІа тІераюьлийтай цар а бройлераш. ПланагІа хила доагІачул дукхагІа дозал Іотіа а деттадолийташ уж тІера ца юалийташ хьалхееча доккхий толамаш даьхад Гелагаева Кхонкас, Мержоева Лейлас, Загилова Еленас, слесараша-операторашa Налаев Махьмада, Мержоев Руслана, кхыбараша.

Цу птицефабрика ерригача цехашкара болхлой коллективни хьисаве къахьегаш ба.

«Птицепром» яхача треста а цунна чуйоагІаш йолча птицефабрикай а коллективаш фуаши дулхи дукхагІа даккха гІерташ мехка кхачан программа кхоачашъеча хоадам боллаш дола дакъа юкъедаьхьара, шоай торонеш кхоачамехи ма могга пайда а эцаш, хьинар айденна къахьегаш я.

А. ТАХАЕВ,
«Птицепром» яхача треста керттерий зоотехник.

• Дешархошта бола хьехам

ЛОРАДЕ КНИЖКА — ВАЙ ТЕШАМЕ ДОТТАГIА

Хьамсара бераш! БIаьрчча шу бутт боалаш латт керда дешара шу дIадоладенна. Цу шин бетта хIара Iуйрийна портфела чу учебникаш-дехк оаш, цхьоалагIча классагара иттлагIча классага кхаччалца деша мел багIачар. Хоза кийчдаь учебникаш мах боацаш деннад шоана школе. «ТолашагIа мел дар — берашта», — иштта я вай пачхаьалкхен девиз.

ТIаккха шоана хой-теш, бераш, мел дукха къахьийгад хIара учебник арахецаш бIаьш, взараш болча Iилманхоша, яздархоша, полиграфисташа, хьуна болхлоша.

Иштта хала хьанхелла уж учебникаш лорадеш леладе декхарийла да вай. ТIадоагIача шера оаш дешача классе Iохоашаргбараш а ма бий цу учебникашка гIолла Iилмай мехка наькъеш тахка дезаш. Оашош кхетадеш ма хургдий оаш, шугара учебникаш зIамагIбарашка малагIа сибат долаш кхача деза. Беттаргаш цIена йолаш, оагIонаш эттIаяь йоацаш, къоаламаш хьийкха доацаш, шаькъа Iатташ тIаувттаяь доацаш кхача деза.

Учебникаш бIаьрчача шера цIена леладе атта дац. Деце а, леладе йиш-м я.

Эггара хьалха учебникашта «коч» тIаювха еза. Целлофанах даь, чакхсадоагIа бетташ да тикашка доккваш. Къаьстта учебникашта лаьрхIа да уж. Уж ца нийсделча, газетах а е мегаргья учебникаша «коч».

Цул тIехьагIа «закладка» е еза учебникана. Из ю хоза а открытках е даьре хьоасилгах. ТIаккха йиш хургья еззаш йола оагIув атта хьаелла. Из оагIув хьалохаш кхыча оагIоний мIингаш мIаьдье езаргьац тIаккха.

ХIаьта «закладка» е шоай кхийнадеце, пIелгах тугаш ма хьекха книжка хьаделлача хана. ТIоадаь оагIоний мIингаш атта йохаш хул. ОагIув кIалтIара йоакхача хана, дехьача пIелгашца лакхера мIинг лаьце яккха. Лохера мIингаш ма лувца.

Учебник Iалаьмате доккха хьаькъал долаш да, бераш. Iалаьмате дукха хIамаш хов цунна. Цудухьа ларкIа деза из, сий де деза цун. Учебникашта хов ззараш шерашка хьалха нах мишта баьхаб, седкъий хьа мишта хиннад, кхы дукха хIамаш а.

Уж еррига къайленаш учебникаша хама ьрша хьайовзийт вайна. Вайца дика да учебникаш — шоашта ховр вайна хьалу цар. Цудухьа вай, бераш, дика хила деза учебникашца. Цар вахер дIаьхагIа хургдолаш, лорадеш леладе деза уж!

Комсомольцаш, пионераш — Даьхе дукхаезараш

Тахан, вай берригача мехко деззу Ленински комсомолаь ди. ХIаьта, комсомола цIей — пионерий цIей а да. ХIана аьлча, пионерий бонкхагIа бола доттагIий ба комсомольцаш. Комсомоло дилла а массадолча гIулакхашка гIо-новкъостал ду пионерски организацеца.

Нохч - ГIалгIайчеа беррнтача пионераша тахан дег тIара даькъала бувц республика а мехка а комсомольцаш делача цIейца, дош ду дIахо йодача хана а иштта чIоагIа Ленина васкеташта мутIахьа хила, вай хьамсара Даьхе — Советски Союз — дукха езаш хила.

ЦхьоалагIча Октябре дIайолаенна Ерригсоюзни пионерски марша шоллагIа этап. Цун девиз я: «Ленина цIи — хIара дег чу!», «Партена мутIахьа хилар гIулакхаца чIоагIдергда!»

Цу марше даькъа лоацаш, оаш лоархIаме даькъа юкъехьорга парте XXVI-гIча съезда, комсомола XIX-гIча съезда решенеш кхочашъяра.

Тайп - тайпара маршруташ я Марша юкъейоагIаш. «Пионераш — Даьхенна» яхача маршруто чулоац пионерски къахьегама Ерригсоюзни пятилетка операцеш. Ераш я уж: «Уренгой», «Даьхенна миллион», «Даьхен баьццара дуахар», «Пионерски ферма», «Фийг», «Баьццара аптека», «Кхоъ берий болам».

Iалаьмате дукха пайдане тIулакхаш хьежаш да пионерашкен дешархошкен «Пионераш — комсомола тIехье», «Пионераш — низ бараш, кадай бараш, майра бараш», «Пионераш — хозачун доттагIий» яхача маршрутий наькъашка а.

Тахан вай дуццарга «Пионераш — патриоташ, интернационалисташ» яхача маршрутах Грознерча № 12 йолча школа кIаьнкашеи йоIигашеи беча балхах лаьца. Вешта, цу школа пионерски дружинай совета председателга, бархIлагIча класса дешархочунга Исаева Лейлайга шийга дувцийтача баькъахьа да из:

— Уих дешара шера тха школе хинна хьалхаре митинг берийи катирхойи организацей машара эстафетана хетаьяр. Митинге къамаьлаш даьча дешархоша къаьгга белгалдаьккхар шоаш тIема духьала хилар.

Цул тIехьагIа солидарноста ярмарка йир оаха. Цига гулдаь ахча Машара Фонде дIаделар. Из ахча оаха тхоай нулгашца къа а хьийга, даькха да.

Цхьакха митинг хилар тха школе КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Юрий Владимирович Андропова аь Заявлени кепатеха араяьнначул тIехьагIа. Тхо долча хьоашалгIа еш хилар Сийлахь - боккхача Даймехка тIема ветеран, ший хана тха школе дешаш хинна Беспалова Валентина Ивановна.

Тха деташ тохадоийташ дар цо даь къамаьл.

Митинга резолюце тIа оаха дIаяздир тхоай дерриге вахар Даьхенна хетадергда, вагахьа эшаш хуле, тхоай вахар Даьхе бахьан дIалургда, аьнна

И. ВАСЕНИНА.

БЕКХИИ ГIАЖИ

Беламе дувцар

Хой шоана, бераш, мишта хьахиннад «ГIаж тIахьийдача Векхи вехавац, хьо а ма вохалахь» яха оаларг? Ца ховче, ладувгIалаш...

Бекхи цхьан юртара кIаьнк ва. Ялх шу даьннад цун. Подготовительни классе деша вахав из уих шера...

Во кIаьнк вац Бекхи. Дика ва, тхьайсе уллача хана.

Сомаваьлча-м чехка хувцалу. Сомавоаллаше а истола дIатIа хов. Чехка шийгийг хьалъюза а йийл, аравикх. Даар кийчдаьча наниа барнал ала-м дага а дохац. Дилла а. Цхьабакъда, цIаккха а дицлац иса доалле Iад. Ше аравккхаш а, Iад хьалдоакх Бекхе.

Лаьттара лохьадаь кхерилгаш Iада чу а дехкаш гаьнийтхьоронаш тIа дагIача оалхазарашта детт.

Мискa оалхазараш! Бекхи бIарга ма вайнгге а, цIогIа айду цар: «Жя, дIалелхалаш! КIалхарадовлалаш!» Бакъда, Бекхена оалхазарий мотт хац.

Нанас дийнахьа кттаза оал цунга:

— ДIекхосса Iад! Ма чухаде оалхазараш! Леллийта уж шоай лоIамагIа!

Мичара! Лергах а хьокхалац уж дешаш Бекхена!

Оалхазараща Iад дийттача а сатувц цун-м. Цискашта тIекъавоал. Из бIаргаваьча, цIи яьлча санна, коара аралелх цискаш.

ХIаьта, дукха ха йоацаш, нанас базар тIара ийца коа юкъе дIахийцар бIаьха къамарг йола кIай гIаж. Сатийна делача гIажа тIехьа ваьлар Бекхи. Iадаца кхертIой детта волавелар. Яха моттиг йоацаш хьайвар гIаж цкъарчоа Цхьабакъда, Бекхи геттара а тIехваьлча, унзара «ш-ш-ш» яхаш Бекхена тIехьедар гIаж.

Кхеравеннача Бекхе бера Iодежача Iада элок а теха, кIаьнка тIехьаедар гIаж. Минута ялале тIехьа а кхийна, ворох элок техар Бекхена, цIенача хачех йоккха чIегилг а йоаккхаш. Во хургдолаш дар кIаьнка гIулакхаш, карта из дIатIакхаьчавецаре.

БIарга ногIар тохалехьа лакхача карта тIа нийккхар Бекхи. Ше мишта аккх а ца хов. Хьы тIа улла дахчен тур хьа а даьккха, гIажа лостадир вай турвалхочо.

— Хье майра але хьатIа кховда хьо! Аз никъ доаккхаргда хьа! — яхаш цIогIа а детташ.

Цига нийсъеннача доалахой йиIиго Марета, ела а елаш, аьлар Бекхега:

— Ай, сендухьа даьккхад Iа из тур? ГIаж мара мичай хьона тIехьаеддар... Гере доахаш хулий гIажа? ХIаьа дерг мичад цо-м...

— Ше хIама дергдеце, «къакъ-къакъ» хIана йоах цо, — аьлар тIера бос дIабахача Бекхе...

ХIаьта, хIанз аз дийца Бекхи яхача кIаьнкаца хинна истори художника Исраилов Хож-Бауде сурташца хьагойт. Шо боккхача безамца царга хьожаргда аьнна хет сона, бераш.

Къаьна Дади.

КХО ХЬЕХАР

ГIАЛГIАЙ ФАЬЛГ

Цхьа хьазилг пеьца хиннад лоамарочо.

— Сенна деза хьона со? Фу дергда Iа соа? — аьннад пеьцеча хьазилго. — Со диача ху зерг ма вац хьо, хIаьта Iе со дIахеце, аз кхо дика хIама хьехаргда хьона.

— МалагIа да уж? — кхеттад цецаьннача лоамарочо.

— Дикка ладувгIалахь! — аьннад хьазилго. — Хьайга моллагIа во кхачарех, хьайна мел за хилорах дIадалар дага ма далланахь!

Шийна хезачун уйла а я, хьазилг дIадахийтад лоамарочо.

— ЦIаккха а ма тешалахь хила йиш йоацача хIамах, — аьннад хьазилго, юзе агIоча гаьна тхьоврон тIа а хайна. — Из да хьона са шоллагIа хьехар.

— Айх, из-м сайна а ховра сона, дош доацар да Iа хIанз дувцар! — эгIазваха лоамаро.

— Хьаьнь, хIаьта, са боккхаргга чу котама фуъ миссел йола дошо гапа йоалийга... Iа со ди а дийна, из хьаьлххаллере, валланца кхьа зила гIеаг тоха безацар хьа!

— Аьъ, ма Iоадале хилар-их со! — аьнна тоссавеннав лоамаро.

— Зэ, зэ! — цIогIа техад лоамарочо, — Кхоъ да ма яхарий Iа уж хьай хьехар!

— Сенна эш хьона кхоалегIдар, Iа хьайна денна цунь а кхета ца дича? — пашара Iочукхайкед хьазилг. — Со дерригга а ма дац котама фуъ миссел, хIаьта мишта хургда са боккхарга чу котама фуъ миссел дола дошуо? Вешта, из дошо гапа са боккхарге чу хилча а, хIана со воацарг мичад Iа, дIадахар дага хIана доаля хьона. Из да са кхоалегIа дола хьехар!

ХIаьта хьазилг ше дагIачаре дIадаха аьнна гIеттад.

Шамсуде кхоллама никъ

Хоза оал йолаш а искусство езараша цо дIаоала иллеш Iалаьмате хоза хеташ тIаацаш а ва къона иллиалархо Устамиров Шамсуди. ХIанз из болх беш ва Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен филармоне вIашагIъеллача «Илли» оалача фольклорни ансамбла коллективе.

Ший аггара хьалхара илли дIаьлар Устамиров Шамсуде ГIулаперча юкъерча школе воркIлагIча классе ше дешаш волаш. Школа чаккхьаьккхачул тIехьагIа цо дакъа лоац Урус-Мартановски района культура ЦIагIа болх беш хиннача вокально - инструментальни ансамбле. Боккъонца цига тIаьбода цун безам вайнахьа халкъа иллешта. Цу хана деиз хьавоагIа из уж иллеш дикагIа даха гIерташ Iомалуш а, ший гокзал лакхъеш а. Цу даькъе цун дикка гIо дир республика заслуженни артиста Эдисултанов ШитIас. Иштта, Шамсудина гIо деш хьавоагIа хIанз цу ансамбла музыкальни кулгалхо вола Токаев Сулейман а. ХIанз Краснодаререча культура институте деша эттав Шамсуди.

Уих деношка Нохч-ГIалгIайчен юрташка бахача къахьегамхой культурин хьашташ кхочашдеш я «Илли» яха ансамбль. Наха боккхача безамца ладувгI Устамиров Шамсуди, Токаев Сулейман, Абдулкеримов Илез юкъевоагIаш йолча группа оалача иллешна. Къаьстта хоза хеташ наха ладувгI Хамхоев Альмадан сийлахь-вокхача баьччах В. И. Ленинах даьккхачеи «Лорса Лида» яхачеи иллешка.

А. ИЗМАЙЛОВ.

СУРТА ТIА: иллиалархо Устамиров Шамсуди.

Редактор О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

Культура хоамаш

«IА ДIАДИЙНАР»...

Из цIи йолаш я Плиев Махьмад-СаIида язъяь керда пьеса. Цун чулоацам — таханарча вайнахьа юртара вахар. Цига дувц дикача а вочa а нахах: хьинаре, хьаьнала къахьегаш боахкача ахархоех, дер дайна лелача йовсарех, хьадер кIезига а долаш хьаьнагIа йола чIегилгна гIертарех. Йоаих цу комеде вахаре нийслуш йола кхыйола нравственни, моральни, атеистически проблемаш. Цу пьесах спектакль кийчъяьй Нурадилов Ханпаший цIерагIча Нохч-ГIалгIай пачхаьалкхен драматически театра гIалгIай труппо.

Спектакла постановщик ва Нохч-ГIалгIай АССР халкъа артист, республика комсомола обкома преме лауреат Цицкиев Мухьмад, художник — А. Картычев.

Спектаклера тайп-тайпара ролаш ловзаеш ба гIалгIай театральни труппа актераш: Къулбаседа-ХIирий АССР халкъа артист М-Г. Хадзиев, артисташ — Р. Наурбиев, В. Наурбиев, И. Беков, Л. Эсмурзиева, Д. Кодзоева, А. Кодзоева, С. Гайсанов, М. Евлоева, Б. Даскиев, В. Костоев, кхыбараш.

Б. ВАГАПОВ.

«Вайнаха» гастролаш

Вай мехка масссе мIингашка дика йовзаш я «Вайнах» яха Нохч-ГIалгIайчи халхара пачхаьалкхен ансамбль.

ХIанз бутт совгIа ха я из Украина городашка гастролашка йола. Хоза хеташ лоамарой а кхыча къамий а халхарашка хьийжаб Херсонера, Днепропетровскера, Харьковера, Донецкера, Львовера, Николаевера, кхыча городашкара къахьегамхой.

Уих деношка ансамбла программага хьожаш ба Одессера баха нах.

Цигара цIаккхаьчача, кIезиг-дукха са а леIа, юха а гастролашка гIоргья ансамбль. Уж Подмосковье хургья.

САЛОIАЧА ДЕНОШКА

29 ОКТЯБРЬ

С. М. Кирова цIерагIа культуран салаIарен парк. 10 сахьат даьлча дена 19 сахьат даллалца болх беш хургья аттракционаш. 11.00. Массани ловзараш, сакъердаме состязанеш. 10.00. 14.00. «Ленински доттагIалца вай болаш да вай». 10.00. 12.00. Йоккхача теннисаха яйгача атлетикаха йола спортивни яьхаш. 15.00. Духовой оркестра концерт. 16.00. «Комсомола — 65 шу». 19.00. Гойтаргда хроникально - документальни фильмаш.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 11.00. Болх беш я кинодезарий киноклуб. Болх беш я ловзоргаш-автоматаш. 11.30. «Тха воккхагIа воаа новкъост — комсомол» яха комсомол хьахинна 65 шу дизара хеталь берий утренник. 15.00. «Комсомолах дола иллеш» яха радиоконцерт. 17.00. В. И. Ленина цIерагIча НГНПЗ болхлой коллективни салаIар.

Н. К. Крупская цIерагIа культура Дворец. 12.00. Музее хургда «Тхо — хьа тешаме ноахале, комсомол» яха устни журнал. 14.00. Читальни зал. «Болата ваьгъашкара комсомол» яхача книжкай выставка юххера беседа. 18.00. «Комсомольцаш — сатем боаца деганаш» яха тематически сайре.

Химикий культура Дворец. 11.00. Саг йоалаяра - яхара торжественни регистраци яр. 18.00. «Ленински комсомола сий» яха торжественни сайре.

Пролетбала цIерагIа культура ЦIа. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 14.00. Болх беш я «Къона юрист» яха клуб. Теца — «Залоя толхадар». 17.30. «Болхлочун тешам — тIехдикал». 18.00. «Комсомол — са кхел» яха тематически сайре.

30 ОКТЯБРЬ

С. М. Кирова цIерагIа культуран салаIарен парк. 10 сахьат даьлча дена 19 сахьат даллалца болх беш хургья аттракционаш. 10.00. 14.00. «Даьхех дола иллеш» яха радиоконцерт. 11.00. «Са мохк» яха викторина. 15.00. «Автомобильни транспорта болхлой ди да тахан» яха беседа. 16.30. «Илли» яхача Нохч - ГIалгIай пачхьалкхен филармоне фольклорни ансамбла концерт. 19.00. Гойтаргда хроникально - документальни фильмаш.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 11.00. Болх беш я «Фаьлгий приключеней дунен тIа» яха берий киноклуб. 15.00. Советски илле радиоконцерт. 19.00. Болх беш я «ВIашагIкхетар» яха дискоклуб.

Химикий культура Дворец. 10.30. «Хьа тешаме ноахале я тхо — комсомол» яхача комсомолах йолча стихай конкурс. 14.00. Баскетболах йола спортивни яхьаш. 17.30. «Орденаш лелаю комсомол» яха беседа. 18.00. «80-ча шерашкара комсомол» яха кинообозрени. 19.00. Эстрадни иллехи музыках йола беседа.

Старте — спортсменаш-кооператораш

ада. Республика тайп - тайпарча районашкара 200 совгIа спортсмен хилар цига дакъа лоацаш.

Яхьий программе дар: 100, 400, 800 метр маIанах а кхалнах а адар, ядро тассар, гранаташ кхувсар, дIоахала кхувсабалар. Спартакиада чакхйоалаш маIанах а кхалнах а диазза 100 метр йолаш байдар.

Ядро тоссача яхьашка котало яьккхар Наурерча Зерщиковаси Шелковскерча Назировеи. Гранаташ кхувсача хьалхара моттигаш яьхар Урус-Мартанерча Юсуповеи Гудермесерча Абуязидовеси, хIаьта дIоахала кхувсалуча хьалхабаьнараш бар Наурера Астамирови Ивановаи.

Цу яхьашка хьалхара моттиг хьоькийр Наурски района спортсменашта, шоллагIъяр — Шелковской районерчарна, хIаьта кхоалагIа моттиг яьккхар Шалински районерча командо. Команди а личин а яхьашка котало яьккхарашта сийлен грамоташи маьхе призаши елар.

С. ВОРОНИН.

«Динамо» яхача стадионе шин дийнахьа хилар аргIанара нIслагIа Нохч - ГIалгIайчен кооператорий спартаки-

СУРТА ТIА: (4х100) йолча маIача наьхи эстафете доакъашхой.

Г. КУРИЛЕНКО сурт.

ФЕ ХИЛА

Лелае атта транспорт я мотоцикл. Бенаш кIезига доагаду, миччахьа гIолла дIайохалу, ше йоккха яц. Бакъда, цунца лела къаьстта лоралуш хила веза. Цу тIа вагIа саг автомобила тIа санна къайла воацаш хилар бахьан долаш а наькъашка лелара дисциплина лахагIа хила йоагIар мотоциклистий, амма из дага а ца доагIаш саха лелара тIера бараш каст-каста нийслу, хIаьта цудухьа зуламаш а хул наькъашка.

Пачхаьалкхен номераш а йоацаш хишача мотоцикла водителa Сунженски районерча «Ассинский» совхоза болхлочо М. Исмаилова Серноводске водаш наькъаш вIашв тIехдоаллача моттиге наькъа совце йолаш хилача легковой автомобила тIатехай мотоцикл. Мотоциклист лоза а ваь больнице викхьав.

Ассиновская яхача станица Советски улицагIа «Восход» яхача мотоциклаца водаш XX партсъезда цIерагIча колхоза электрика А. Бухинка мотоцикл гIашлочоа тIатехай, хIаьта цунна гIо ца а деш вада а веддав. ОарцагIбьеннача наха мотоцикла водитель лаха а леха лаьцав.

Наькъашка лелара правилай 13.3 яхача пункта тIа дIаяздаь да: водитела бокъо яц ше вагIачара дIаваха е транспортни средство йита а, из ше-шегIа йола ца ялийтара, из кхыча саго дIаюгарг йоацаш де мел доагIар даьчул тIехьагIа мара.

Малгобекски районе, Назрановски юртбоахама техникуме дешаш вола И. Бекботов цхьаннега ца а хоатташ тIахейнав шиь воцас лелаеча Горьке цIерагIча винсовхоза кхалика латтача трактора. Из лерттIа лелае Iамаа воацача цо лаьлта водаш трактор кIал тIа яьккхай. Цигга лозавелах дешархо веннав.

ДIадахача кIиранагIа (20—27 октябре) республика наькъашка 13 автоавари яьй, хIаьта цига 2 саг веннав, 9 саг лозавеннав.

НГIАССР МВД ГАИ.

ДIАХЬОШ ДА 1984 ШЕРА «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ЯЗЛУЛГА

Газет яздара мах: шера — 4 сом 8 кепиг, ах шера — 2 сом 4 кепиг.

Газет язду «Союзпечать» ерригача отделенешка, агентстваша, общественни уполномоченнеша.

БАХАЧА НАЬХА ТЕРКАМГА

Электрически сетий Грозненски предприяте дIахойт пачхаьалкхен а шоай доалахьарча секторе а абоненташка, йоагаьча электрически энергех доагIар дIателара расчеташ нийсъе а 1983 шера 25 декабрь хьатIаккхачалехьа тIадиса деккхар дIатикха а дезаш хилар. 25 декабрел тIехьагIа цу хьакъехьа абоненташа гIоттадаь дош хьатIаацаргдац.

ТЕЛЕВИДЕНИ

29 ОКТЯБРЬ

15.15 — «Нохч - ГIалгIайчен кIира».
15.25 — Пятилетка цхьайттагIа, шу кхоалагIа, «Къахьегама завета ба автомобилисташ».
17.00 — «Телевизионни хьаьша цIа».
17.00 — «Машарах дола деши (нохчий меттала).
17.10 — Документальни фильм.
17.30 — Хьайбашлелодар — ударни фронт. «Iанга юйча мишта яьй» (нохчий меттала).
17.50 — Киножурнал.
18.00 — «Нохч - ГIалгIайче гIолла».
18.20 — «Хьамсара Кавказ», З. Чергизбиева кхоллама.

30 ОКТЯБРЬ

18.20 — Дешархошта. Кинопрограмма.

РАДИО

29 ОКТЯБРЬ

КОМСОМОЛА ХЬАКХЕЛЛА ДИ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
6.55 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
6.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
6.20 — «Сердало» газета обзор.
6.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
6.33 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
6.35 — «Доаккх Iангара дакара нийчо мишта яьй». Рейд (нохчий меттала).
10.15 — «СалаIара минуташ» (гIалгIай меттала).
10.55 — Реклама.
11.00 — «Къонах» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
11.30 — «Хьалха хила беза». Очерк (эрсий меттала).
12.40 — «Къоначар оазаш» (нохчий меттала).
13.00 — «Атеистически кхетам балар». Беседа шеллагIа (эрсий меттала).
15.15 — Н. Катаев. «Комсомольцаш» яха вокальни цикл (эрсий меттала).
16.00 — Концерт (гIалгIай меттала).

УКВ

18.00 — «Комсомол — са къона хан». Музыкально - литературни композици.
18.36 — «Сий долаш хила, Даьхе». Концерт.
19.03 — «Коммунизмага бода тха никъ». Советски поэтий стихаш.
[illegible]

30 ОКТЯБРЬ

АВТОМОБИЛЬНИ ТРАНСПОРТА БОЛХЛОЙ ДИ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттала).
7.38 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.25 — «Шоана хеза лета амараш» (эрсий меттала).
11.20 — Автомобильни транспорта болхлой денна хетадаь концерт (эрсий меттала).
16.00 — «Школьни глобус» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
16.30 — «Къона тIаьхье» (нохчий меттала).
18.00 — НГIАССР Халкъа артиста Кирщенбаум Леонида концерт (эрсий меттала).
18.30 — «Иллеца доттагIалла доьхуш». Концерт (нохчий меттала).

УКВ

18.00 — «XX-ча бIаьшеран ритмаш» яхача цикларa передача.
18.45 — «СалаIара минуташ» (нохчий меттала).
19.05 — Автомобильни транспорта болхлоешта хетадаь концерт.

31 ОКТЯБРЬ

6.40 — «Кхаш лелаерашa шоаш денна деш кхочашдерг» (гIалгIай меттала).
6.50 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.18 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.21 — «Коммунист — сийлен цIи» (эрсий меттала).
8.31 — Концерт (гIалгIай меттала).
9.15 — «Боккхийчарна берех» (гIалгIай меттала).
9.30 — Iуйранна концерт (нохчий меттала).
16.00 — Передачай программа. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
16.01 — Микрофона хьалха ба Нохч-ГIалгIай радиои телевидении инструментальни ансамбли солисташ (эрсий меттала).
16.40 — «Алан шераш», Х. Ошаева романа тIара оагIонаш (нохчий меттала).
16.55 — Музыкальни антракт (нохчий меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.20 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
18.30 — Реклама (эрсий меттала).
19.30 — «Кагирхой оазаре» яха радиовыпуск (нохчий меттала).

УКВ

18.00 — В. Гроссман. «Даим дийна хургда халкъ». Радиопостановка.
19.45 — «Къона оазаш». Концерт.
20.20 — «Тиша цIа». А. Волова повеста оагIонаш (гIалгIай меттала).
20.44 — С. Димаев. «Соната».

Хаоттам

Тахан республике гIоллаен Грознен кIезиг-дукха моркхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш малхбоалехьара секунде 0—5 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 10—15, Грозне 13—15 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Кхоанен лоамех хувцалуш моркхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 2—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 0—5, дийнахьа 11—16 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364007, г. Грозный, Маяковска, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехктокхама секретара — 2-84-69; отделаш: партийни вахара — 2-54-04; промышленностеи транспортеи — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; кехаташ — 2-85-64; корректорска — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364007, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-69; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ереи, шоаттеи деношка

СФ05401. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковска, 92.

Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 5143.